

VIIENYBĖ

71 M. 3 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1957 M. SAUSIO (JANUARY) 16 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 10 c.

EUROPA NEPASITIKI EISENHOWERIO PLANU

Trumanas išvien su Eisenhoweriu

„Jeigu aš būčiau Jungtinių Valstybių Senato narys, aš remčiau Prezidento reikalavimą Kongresui leisti jam naudotis Amerikos karinėmis jėgomis prieš bet kurią komunistinę agresiją Vidurio Rytuose“, rašo buvęs prezidentas Trumanas.

Savo straipsnyje, paskelbtame spaudoje, Trumanas sako, kad Kongreso pareiga remti Prezidento pastangas, neleisti sovietams įsigalėti Vidurio Rytuose. Jis mano, kad sovietų briovimąsi į arabų kraštus būvę galima anksčiau sulaikyti, tik, anot jo, reikėję į Juodųjų jūrų sąsiaurį pasiųsti pora kreiserių ir į Viduržemio rytų vandenį -- keletą kreiserių ir keletą lėktuvnešių...

Buvęs prezidentas mano, kad iš viso yra pavojinga Amerikai pyktis su sąjungininkais Europoje, Anglija ir Prancūzija. Iš dalies pateisindamas aną karišką Anglijos, Prancūzijos ir Izraelio žygį į Egiptą, Trumanas klausia: Ką Amerikos visuomenė darytų, jeigu koks diktatorius staiga užgrobtų Panamos kanalą? -- „Aš žinočiau, kas reikia daryti“, atsako Trumanas.

Todėl, ragindamas remti Prezidento programą Vidurio Rytuose, Trumanas sako, kad Amerika, neatidėliodama, turi pataisyti savo santykius su sąjungininkais, be kurių taika pasaulyje neįmanoma.

Dailininkas Vytautas Kasiulis, kurio darbų paroda atidaryta praeitą antradienį, sausio 15 d., Hammers Galleries, 51 East 57th Street, New Yorke. Ši pirmoji Amerikoje dailininko Kasiulio paveikslų paroda bus atdara iki sausio 26 d. Pats dailininkas, kuris gyvena Paryžiuje, parodoje nedalyvaus.

Vienybės korespondento
Paryžiuje

Eisenhowerio planas Europoje sutiktas su dideliu atsargumu. Anglų ir prancūzų spauda nesigaili aštrios kritikos. Susidaro įspūdis, kad Amerika, drąsindama draugus, nenorejo išgąsdinti priešų.

Čia bijomasi, kad Eisenhowerio planas nebūtų įžanga į naują politiką, naujo dialogo tarp Washingtono ir Maskvos pradžia. Čia iškeliamas faktas, kad Eisenhoweris paskelbęs savo programą po pasitarimų su Nehru...

Tuo metu kai Varšuvos karinis paktas mirė vos gimęs, Atlanto paktas, atrodo, plasnėja vienu sparnu. Abiejuose blokuose sąjungininkai kelią galvas, ir Maskva su Washingtonu gundosi pradėti derybas dviese.

Manoma, kad Amerika, kuri jau nebekalba apie rusų nustumimą už buvusių sienų, šį kartą sutiktų pasidalinti įtakos zonomis. Už tai, kad Maskva pasižadėtų nesikišti į Vidurio Rytus, Amerika pripažintų rusams teisę „globoti“ Vidurio ir Rytų Europą, kurią raudonoji armija jau ir taip yra okupavusi.

Šitai revoliucinei linijai Dulles nėsas palankus, bet už tai prezidento brolis ir Stassenas seniai pritaria. Jie siūlo Vokietijos neutralizavimą ir Amerikos pasitraukimą iš Europos.

NERAMUMAI BULGARIJOJE IR RUMUNIJOJE

Iš Atėnų pranešama, kad praeitą sekmadienį šiaurvakarių Bulgarijoje, Stara Platina rajone, prasidėjęs ginkluotas sukilimas prieš komunistų valdžią.

Sukilimui, kurį remia komunistų uždaryta Bulgarijos Ūkininkų partija, vadovauja 100 armijos karininkų.

Bulgarijos sienos perėjimo punktai budriai saugojami sustiprintų sargybų, kad niekas neišbėgtų į Graikiją ir Turkiją.

Tik dabar paaiškėjo apie neramumus Rumunijoje. Nauji

Metų naktį įvykę susišaudymai Dobrudžos provincijoje, Rumunijoje. Susišaudymuose tarp bulgarų gyventojų ir rumunų policijos žuvę 20 asmenų.

Neramumai prasidėjo pasklidus gandams, kad Vengrijos laisvės kovotojai siunčiami į koncentracijos stovyklą Dobrudžoje, kur vietos gyventojai, bulgarai, norėję jiems padėti.

Rumunams pasipriešinus bulgarams, šie užpuolė komunistų partijos centrus Mangalia ir Cernavos miestuose.

Kalbama, kad Bulganinas, Chruščiovas ir Malenkovas pasikeisė portfeliais.
- Spauda -

Bet Kremliaus vadų svoris nesikeičia...

LAIŠKAI

Mielas Redaktoriau:

Priimkite mano sirdingus linkejimus **Vienybės** tikrai prasmingos 70 m. gyvenimo sukakties proga. Dabar **Vienybė** ypač įdomi ir labai laukiama. Pirmiausia, tai Tamstos lakoniškai dinamiškų vedamųjų minčių, antra, Vyt. Meškauskio tikslų apžvalginį įvertinimą ir trečia, labai tikslingo **Vienybės** apipavidalinimo dėka -- į siukšlyną visų raudonųjų budelių bei šiaip mašgočių fotoatvaizdus, nes tikrai toms kreatorams tik karikatūrinis atvaizdavimas teatitinka!

Šia proga siunčiu 5 dolerius **Vienybei** paremti.

Ilgiausių Metų!

Jonas Čėsna

Chicago, Ill.

Šalpos darbas

Philadelphia, Pa. - Apyšaltę praeitų metų gruodžio 30 d. Lietuviškame banke, 202-4 N. Broad St., įvyko metinis BALFO 52 skyriaus susirinkimas, kuriame dalyvavo 20 narių.

Nors senoji skyriaus valdyba ir atrodė linksma, kad 1956 m. šalpos vežimą atveže ne tuščią, o su \$1,242.62 alkaniems mūsų broliams ir seserims Europoje sušelpiti, valdybos narių veiduose matėsi ir debesėlių.

Nors atsilankiusieji susirinkimam uolūs šalpos talkininkai ir buvo gana santūrūs, bet vis dėlto paaiškėjo, kad sroviškumas metasi ir į šalpos darbą. Jau pereinamais metais dėl sroviškumo nukentėjo šalpos darbas, kai vienos lietuvių parapijos klebonas atsisakė tvirtinti lakštus aukoms rinkti. Todėl, kaip sakė P. Balčius, kai kurie nedavė aukos atsilankiusiems rinkėjams. Taigi, politiniai baltiniai, stipriai prisiklijavę prie kūno, trukdo reikiamai išsitempti šalpos darbui.

Tie „klijai“ dar labiau sutvirtėjo, kai skyriui atėjo į talką šalpos darbe A. L. Tautinė Sąjunga, kuri emėsi finansinę atsakomybę už suruoštą Brooklyn Operetės choro koncertą.

Tai ne naujas reiškinys, kad provincijose nesusišaudoma

įstatuose, ir labiau persistenčiama, negu BALFO centre, kur sutelpa šalpos darbu dirbti visos srovės.

Skyriaus valdyba 1957 m. per didelį vargą sulipdyta iš sekančių: S. Romanuskienės, Kostas Adams, O. Rozninkienės, V. Valiūno (rinkto už akių) V. Klapatausko ir Čikotienės (kandidatas).

V. Klapatauskas

RUOŠIASI LIETUVOS LAISVĖS ŠVENTEI

Bridgeport, Conn. - Sausio 3 d. įvyko vietos ALT skyriaus susirinkimas būsimo Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo reikalui. Nutarta rengti minėjimą vasario 17 d. Šv. Jurgio parapijos svetainėje, 4 val. p. p. Išrinkta rengimo komisija, o programos reikalai pavesti ALTO skyriaus sekr. A. Stanišauskui.

Praeitais metais iš minėjimo aukų pasiūsta ALT centrui 100 dol. ir BALFO centrui 50 dol. Vietiniams reikalams pas išdininką J. Stanislauską dar yra \$89.15. ALT valdyba palikta ta pati.

HARTFORD, CONN. IR Apylinkės miestų dėmesiui!
PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 Bedford Avenue

Brooklyn 16, N. Y.

Atidare ofisą šiuo adresu:

651 ALBANY AVENUE

HARTFORD, CONN.

Tel. CHAPEL 7-5164

Mūsų firma yra patikima siuntinių sijuntimui į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitur. Esame įgalioti **Inturisto** Maskvoje. Muitas apmokamas čia. Garantuojame pristatymą. Atidara kasdien ir sekmadieniais.

A. Andriuškevičius

Laikrodininkas ir Juvelyras

DIDELIS PASIRINKIMAS

Brangenybių

485 GRAND STREET

Brooklyn 11, N. Y.

EVERGREEN 4-2318

John Baltaduonis

FRANKFORD AVENUE

CAFE

1700 Frankford Avenue

PHILADELPHIA, PA.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 SOUTH SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: PO 5-4110

SPEED CLEANERS

235 SOUTH 4th STREET

128 DIVISION AVENUE

-- BROOKLYN, N. Y. --

I rmarušis drabužių valymas, kuri gali būti atliekamas tą pačią dieną. Prašykite švenčių dovanų.

Parodę šį skelbimą, gausite 50 centų nuolaidą nuo 5 dolerių vertės užsakymo.

LITUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARKE ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR

Į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

Siuntiniai išsiunčiami 48 valandų bėgyje.

Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą.

Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaičių bėgyje.

Siuntiniai siunčiami oro paštu pristatomi 7-10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmeniškų gavėjo pakvitavimus.

Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu maitu.

PRISTATYMAS GARANTUOTAS

Siųskite siuntinius giminėms.

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p.

Netoli Pensilvanijos stoties Newark.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET STREET, NEWARK, N. J. MITCHELL 2-2452

Siuntiniai siunčiami Parcells to Russia, Inc. leidimu

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS MICHIGAN FARM SŪRIS

Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite **Michigan Farm sūrio**. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas **Jono ir Angelinos Andriulių** ir jų šeimos, Fountain, Mich. **JŲ GALITE PIRKTI IR VALGYTI SU PILNU PASITIKĖJIMU.** Visos geresnės maisto krautuvės su pasididžiavimu aprūpina jus su šiuo tikru lietuvišku sūriu. Apsaugokite save ir savo artimuosius, neleiskitės perkalbėti, kad pirktumet pakaitalą.

REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumet sprendėjas. Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnėms maisto krautuvėms, kad Jūs tiek išpopuliarinot **Michigan Farm Sūrį**, kuris paliko visų mėgiamausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

Vienintėliai šio sūrio gamintojai FOUNTAIN, MICH.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISIAUSKAS

69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y.

Tel. TW 4-8087

VICTOR ABECUNAS

351 Park Street, New Britain, Conn.

Tel. BA 3-1342

WILLIAM PASCHALL

718 Callowhill Street, Philadelphia, Pa.

Tel. LO 3-3144

JONAS JAKUBAUSKAS

634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. Longwood 6-2622

MECISLOVAS KAVALIAUSKAS

24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975

GEORGE GALUNAS

1400 Caniff, Detroit, Mich.

Tel. T. W. 8-7062

TRAUN'S BAR

RESTORANAS IR BARAS
AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. COR. 7th IR DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: POplar 5-9785

Baltic Express Co.

200 WEST 72nd STREET, NEW YORK 23, N. Y. TRafalgar 7-6611.

Garantuojamas pristatymas be atskiro atlyginimo.

Kalbame lietuviškai

Siunčia dovanų siuntinius į LIETUVĄ ir visą Sovietų Sąjungą iš anksto apmokėtu maitu.

Paštu gautų siuntinių sąskaitas išsiunčiame

24 valandų laikotarpį
Mes ne tik prižadame
bet darom

Kiekvienam siuntiniui duodamas individualus patarnavimas.

Pakuojame savo patalpose. Pristatymas apytikriai 2 mėnesiai, oro paštu apytikriai 14 dienų. Globe Travel Service License.

Siuntinius išsiunčiame Kiekvieną Dieną.

PRAŠOME ĮSITIKINTI.

Reikalaukite raštu paruoštų siuntinių katalogus ir informacijas.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Established in 1886

Juozas Tysliava

Editor & Publisher

V. Gedgaudas, Managing Editor

V. Meskauskas, Associate Editor

Valerie Tysliava, Business Mgr.

Editorial & Business Office

412 Bedford Avenue

Brooklyn 11, New York

Tel. EVERGREEN 4-0862

Entered as Second Class Matter

October 23, 1907 at the Post

Office of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES

USA per year \$5.00

Other Countries \$6.00

Advertising rates on application

SAVAITE PASAULYJE

JAU 20 METŲ, KAI JIS SKELBIA LIETUVIŲ KULTŪRĄ KITIEMS

● Sovietai įspėjo prezidentą Eisenhowerį, kad jo Vidurio Rytų programa galinti turėti pavojingas pasekmes, už kurias atsakysianti Jungtinių Valstybių vyriausybė.

● Senatorius Homer E. Capehart ruošiasi pasiūlyti Senatui grąžinti Amerikos pilietybę gen. Robert E. Lee, buvusiam pietų valstybių sukilėlių kariuomenės vadui.

● Edenui atsistatydinus, naujos Macmilian vyriausybės užsienio reikalų ministerio pareigos pavedamos Selwyn Lloyd. Užsienio stebėtojai aiškina, kad tuo būdu Britai mano laikytis senosios politikos Egipto atžvilgiu.

● Komunistinės Vengrijos valdžia, kuriai vadovauja Maskvos remiamas Kadaras, paskelbė potvarkį, grasinant mirties bausme streikininkams.

● Praeitą sekmadienį prezidentas Eisenhoweris išskrido į Texas valstybę aplankyti nuo sausras nukentėjusius plotus.

● Senatorius Mike Mansfield, demokratas iš Montanos, siūlo Amerikai imtis iniciatyvos sudaryti nuolatinę tarptautinę Jungtinių Tautų policiją kovai su neramumais, panašiais kaip Vidurio Rytuose.

● Egipto vyriausybės sluogniuose bijomasi, kad naujoji prezidento Eisenhowerio politika Vidurio Rytuose galinti suskaldyti arabų valstybių vienybę. Patirta, kad Saudi Arabijai, Jordanas ir Libanas ruošiasi pasitraukti iš neutralistų tarpo ir pradėti rimtai bendradarbiauti su Jungtinėmis Valstybėmis.

● Praeitų metų pabaigoje Izraelio gyventojų skaičius buvo 1,872,000.

RAMUNĖS

Ramunų arbata visada yra gera gerti. Ramunų šviežių žiedų puse svaro kainuoja \$1.25.

Liepos žiedų arbata geria ma praktiškumui sukelti, pusles, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų puse svaro - \$1.25.

Pupalaiskis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, geltligei, reumatizmui ir kirminams išvartinti. Pupalaiskių lapų puse svaro - \$1.25.

Trejanika tinka pašalinti įvairiom vidurių piktybėm! Visą kartu gali gauti už prisijustus \$4.00.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway
South Boston 27, Mass.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams prieinamos kainomis. Geriausi gėrimai pigiausiomis kainomis.

Lietuviški maisto gaminiai.

Patriotinių organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai.

Visais reikalais kreiptis į klubo vedėją V. E. Mikalauską.

280 Union Ave Brooklyn, N.Y.

Telefonas: EVergreen 4-9672

Lietuviškoji Chicago

KOMPROMISINĖ VASARIO 16

Iki šiol buvo tradicija, kad Vasario 16 minėjimą ruošia ALT. Paskutiniu metu laiku padažnėjo balsai, raginant Nepriklausomybės Tarką daryti savo atskirus tos dienos minėjimus. Girdi, ALT likusius nuo savo veiklos pinigus atiduoda VLIKui, kuris jau nebeatstovauja didelės dalies lietuvių. Kol ALT to neįžiūrės, minėjimai turėtų būti atskiri. Todėl jautresni tautinei vienybei žmonės susirūpinę galvoja, kaip šiais metais bus Chicagoje. Argi čia turėsime du atskirus minėjimus?

Paskutinėmis žiniomis, šiam klausimui išrišti surastas kompromisas. Iškilmingas tos dienos minėjimo posėdis bus vienas, bendras. Ir pinigai jame surinkti atiteks ALT. Nepriklausomybės Tarka tačiau ruoš tos pačios sukakties progą iškilmingą rautą kurioje nors prašmatnesnėje Chicago balių salėje. Pelnas iš to rauto atiteks Nepriklausomybės Fondui.

Kreditas už kompromiso formulę priklauso Chicago ALT pirmininkui T. Blinstrubui. Tai gražus pavyzdys, kaip geram norui esant, galima suderinti ir ugnį su vandeniu. (g)

MŪSŲ BUVO MAŽUMA

Chicago YMCA savo didžiamame viešbutyje sausio 7 d. suruošė soprano Salimėjos Navvytytės-Valiukienės recitalį. Jis įvyko tos organizacijos „Concert Miniature“ ciklo rėmuose. Solistė padainavo eilę Schuberto, Brahms, Faure ir Glucko dainų bei arijų. Gaila, kad pasitaikęs užkimimas – turbūt Chicagoje pagaliau prasi-dėjusios žiemos pasėka – neleido balsui pasirodyti visame gražume. Būdinga, kad iš salėje buvusio netoli 100 klausytojų būrio vos 12 buvo lietuviai. (m)

Nepamirškite

atnaujinti

Vienybės

prenumeratą

NAUJOS KNYGOS

Anglų-Lietuvių kalbų žodynas, redagavo V. Baravykas, išleido Terra, spaudė M. Mor-kūno spaustuvė Chicagoje.

metų intensyvaus lietuvių kultūros skelbimo svetimiems sukaktį.

1937 m. buvo išleistas jo pirmas eileraščių rinkinys „Lango rėmuose“ su ilgu ciklu eileraščių apie Lietuvą ir vėlimais iš lietuvių poezijos. Tais pačiais metais estų kalba pasirodė jo trumpa monografija apie M. K. Čiurlionį. Nuo o laiko Aleksis Rannit yra išvertęs virš šimtą lietuvių eileraščių estų kalbon, parašęs ir atskirais leidiniais paskelbęs visą eilę kritiškų studijų apie lietuvių dailę estų, vokiečių, prancūzų ir kitomis kalbomis, išvertęs 4 lietuvių dramas į estų kalbą, kurios jo pastangomis buvo pastatytos geriausiose estų teatruose, sakęs kalbas apie Lietuvą tarptautiniuose kongresuose ir per įvairių Europos kraštų radijo stotis, suruošęs Europos kultūros centruose eilę lietuvių meno parodų.

Jo straipsniai apie Lietuvą buvo spausdinami rinktinėje Europos periodikoje ir įvairiose enciklopedijose. Paskutiniiais laikais jisai paskelbė eilę naujų rašinių tokiuose žurnaluose kaip UNESCO Bulletin of Selected Books, La Biennale di Venezia, Das Kunstwerk, La Revue Moderne ir t. t.

Aleksis Rannit yra nuo 1938 m. Lietuvių Rašytojų Draugijos nariu. Šiuo metu jisai yra Estų Rašytojų Sąjungos pirmininkas ir Estų Mokslininkų Draugijos valdybos narys. Taip pat jisai yra Tarptautinės Rašytojų Federacijos PEN Klubo vykdomojo komiteto narys ir tos pačios organizacijos tremtinių rašytojų centro vicepirmininkas. Kartu jisai aktyviai dalyvauja Tarptautinės Meno Kritikų Asociacijos darbe, būdamas vienu iš jos sekretorių.

Praeitais metais antrą kartą baigęs universitetą New Yorke, jisai parašė Columbijos universiteto meno istoriniame institute ilgesnę studiją apie Čiurlionio kritikais. American Federation of Arts kaip tik išleistame enciklopediniame leidiniame enciklopediniame leidiny „Who is who in American Art, 1957“ Aleksio Rannito veikalai yra paskirtas atskiras straipsnis.

J. K.

Žodynas kišeninio formato, apima apie 20.000 žodžių, paruoštas lizdine sistema, su nurodomu žodžių ištariu, su geografinių pavadinimų ir vardų žodynėliais, pats rimčiausias ir vertingiausias tokios apimties žodynas, kokį mes turime. Žodynas įrištas į kietus viršelius, gerame popieriuje, 368 psl., kaina 4.00 dol. Gaunamas Terroje, 3333 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. ir visur, kur tik platinama lietuviška knyga.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIJO VAJANDA JAU 16 TUS METUS SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ LIETUVĮ DIDŽIOJO NEW YORKO N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KURIS IEŠKO ATSIGAIVINIMO LIETUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

DABAR
NAUJU LAIKU
ŠEŠTADIENIAIS
NUO 4:00 IKI 5:00
VAL. EP.
STOTIS **WEVD** (1330 KIL., IR 97.9 MEG. FM)

DIREKTORIUS - JOKŪBAS J.

STUKAS 1264 WHITE ST. HILLSIDE N.J. VA. 63325

DABAR

Vidurio Rytų problemos, pasirodo, nesiduoja lengvai sprendžiamos.

Kodel? Todėl, kad jos sprendžiamos ne vienos valstybės sostinėje. Bet blogiausia, kad jas vienaip sprendžia Washingtonas, kitaip Londonas su Paryžium, o dar kitaip Maskva.

Kaip šias problemas turėtų spręsti pačios Vidurio Rytų valstybės, tai, atrodo, mažiausiai rūpi ir vieniems ir kitiems.

Tiesa, „Eisenhowerio doktrinoje“ minimos konkrečios priemonės, kuriomis turėtų būti išspręstos tos trys Vidurio Rytų problemos: aliejaus versmės, Suezio kanalas ir Izraelio santykiai su arabų valstybėmis.

Izraelitai, prancūzai ir anglai šias problemas mėgino išspręsti su ginklu rankoje.

Nepavyko. Del to Edenai net teko apleisti valstybės vairo.

Dabar Eisenhoweris, atrodo, mėgins jas spręsti kitaip: su duonos kepalu vienoje rankoje ir su ginklu kitoje...

Bet tai priklauso ir nuo Kongreso, kuris savo nuomonės dar nepareišė.

*

Sausio 8 d. Chicagoje mirė Jonas Gervinas.

Tai vardas, kuris nieko nesako plačiajai Amerikos lietuvių visuomenei, bet kuris yra žinomas kiekvienam Klaipėdos krašto patriotui.

Jonas Gervinas buvo vienas tų Klaipėdos krašto lietuvių, kurie besąlyginiai kovojo už to krašto gražinimą Lietuvai.

Tai jis, šis kuklus lietuvis, lygiai prieš 34 metus pats pirmas įžengė į Klaipėdos miestą, vesdamasis būrelį ginkluotų Didžiosios Lietuvos vyrų...

Vargiai ar vadinamas Klaipėdos sukilimas būtų buvęs įmanomas be Lietuvos valstybės pagalbos. Bet, kita vertus, vargiai, ar jauna Lietuvos valstybė būtų drįsusi šokti į akį prancūzams, tada valdžiusiems Klaipėdos kraštą, jeigu ten nebūtų buvę tokių Gervinų, jautusių ir mąsčiusių lygiai taip, kaip ir mes Didžiosios Lietuvos gyventojai.

„Šiandien visi mes netekome tos mielos Tėvynės ir turime bastytis po pasaulį“, kartą rašė velionis Jonas Gervinas.

*

Ak, tie „atsiminimai, atsitikimai, gyvi kitados“...

Bet to buvo galima tikėtis: Vieni rašys atsiminimus, kiti – atsiminimų atsiminimus. Vieni rašys, kiti taršys...

Pavyzdžiui, Nepriklausomos Lietuvos J. Kardelis pastebi: „Kalbant dėl Raštikio atsiminimų, tokias kalbas užvedė Vienybės redaktorius J. Tysliava. Jis pirmasis Raštikį ir jo parašytus atsiminimus pagyrė be jokių rezervų. O tai jau yra žinoma, kad jeigu jis ką pagiria, tai jo 'smogikai' ilgokai prakaituos nagrinėdami pagyrimo priežastis. V. Meškauskas netrukus ir pradėjo“.

Nėra tokio veikalo, apie kurį būtų galima pasakyti, kad tai jau „nei pridėsi, nei atimsi“. Todėl ir tas „žodžio iš dainos neišmėsi“ liaudies posakis, man rodos, yra netikslus. Žodžio iš dainos „neišmėsi“ tik tuo atveju, kai jam nerasi pakaitalo.

Kai dėl „smogikų“, tai – ką gi. Jų turi ir Nepriklausoma Lietuva. Tik bėda, kad jos bendradarbiai smogia iš pasalų. Lyg tas bernas su klumpe, užėjęs iš užpakalio...

Ar, pavyzdžiui, J. Kardelis žino, kas yra Putvys, pernai metais smogęs Laupinaičiui už jo atsiminimus iš bolševikmečio?

*

Visi atsiminimų rašytojai, jeigu jie iš tikrųjų nori pasitarnauti istorijai, turi būti objektyvūs, turi skaitytis su faktais.

Bet parodykite man bent vieną atsiminimų autorių, kuris būtų buvęs visais atžvilgiais objektyvus.

Ar senovės Lietuvos istorija, kurią rašė svetimi – ne mūsų protėviai – yra 100 nuošimčių pagrįsta faktais?

Ar bent vieno jos kunigaikščių paveikslas yra autentiškas?

Pavyzdžiui, Gilbert de Lenoy rašo, kad Vytauto Didžiojo Lietuvoje vieną žiemą buvę taip šalta, kad vanduo katile, užkaistame ant laužo ugnies, užšalęs toje pusėje, kur vėjas pūtęs...

Arba, štai, Dluogošas rašo apie tai, ką Vytautas su Jogaila, sėdėdami po ąžuolu Žalgirio kovos lauke, kalbėję...

Kaip jis, tas lenkų istorikas gimęs 10 metų po Žalgirio kovos įvykio, galėjo žinoti, ką tie du pusbroliai ten kalbėjo?

Bet, kita vertus, ar istorikas, radęs chronikoje pažymėtą faktą, kad tuojau po Žalgirio kovos Vytautas su Jogaila sėdėję ąžuolo pavėsyje, neturėjo teisės jiems į lūpas įsprausti tokį dialogą, kokis jam buvo reikalingas to įvykio nuotakai pavaizduoti?

Jonas Tysliava

LOZORAIČIO ŽODIS LIETUVAI

MORALINĖ REZISTENCIJA GALI ISSAUGOTI TAUTOS GYVYBĖ

Naujesiems metams pradedant, visus lietuvius, krašte ir užsieny, ypačiai jungia karšta viltis, kad mūsų tauta susilauks geresnės ateities, kad jos troškimas ir teisė atgauti savo valstybinę laisvę bei nepriklausomybę bus įgyvendinti.

Nei laikas nei kitas kas neprivalo to jausmo mūmuse susilpninti. Žinoma, įvykių raida yra lėta, bet praėjusiais metais ji daugeliu atvejų buvo palanki Sovietų Sąjungos pavergtų tautų interesams.

Sovietams yra atsiradę žymių vidaus sunkumų, kokių jie jau seniai nebuvo turėję. Vadinamoji destalinizacija, kurią vykdo patys Stalino nusikaltimų bendrai, yra žaidimas ugnimi, galįs pasidaryti pavojingas Sovietų valdžios pastovumui ir komunistų partijos disciplinai. Sovietų Sąjungos darbininkų ir jaunuomenės tarpe yra pirmų pasireiškimų liūdijančių, kad laisvės idėja, nežiūrint visų bolševikinių priespaudos ir propagandos priemonių, prade-

da pasiekti ir pačią Rusiją.

Lygiagrečiai tam vidaus fermentui pablogėjo Sovietų Sąjungos santykiai su užsieniu. Pavergtų tautų laisvės troškimas, niekad neužgęsęs nei Lietuvoje, nei kitose Sovietų užvaldytose valstybėse nuo Baltijos Jūros ligi Balkanų, ypačiai tragiškai pasireiškė Vengrijos sukilime prieš Sovietus ir jų pastatytą komunistų valdžią. Žveriskai malšindama vengrų sukilimą, Maskvos vyriausybė padarė ir sunkų nusikalstamą darbą, ir kvailą klaidą, nes pastatė prieš save Vakarų viešąją nuomonę. Tuo patys Sovietai sudavė smūgį vadinamajai koegzistencijai, kuriai nustatyti jie buvo padėję daug pastangų ir kuri neretai rasdavo gerą dirvą Vakaruose. Kruvini Vengrijos įvykiai, be abejo, pažadino pasaulio sąžinę, sukeldami ją prieš Sovietų Sąjungą ir priversdami Jungtinių Tautų Organizaciją pasmerkti brutalų Sovietų įsikišimą į Vengrijos reikalus.

Toje Sovietams priešingoje atmosferoje, kuri yra dabar susidariusi pasaulyje, yra ir lietuvių tautos įnašas. Lietuva yra viena pirmiausių Sovietų smurto aukų, patyrusi agresiją, masinį terorą, deportavimus ir žudymus, padėjusi daug aukų ginkluotame pasipriešinime Sovietams. Bet kaip tik atsime-nant tai ir turint prieš akis Vengrijos kraujopūdį, tenka susirūpinti, kad tautai krašte Sovietai nepadarytų naujų žaizdų, kad būtų vengiama žingsnių, kuriuos okupacinė valdžia panaudotų kaip pretekstą tautai naikinti. Nes – Stalino ir Lenino vardu – tramdant kiekvieną laisvės pasireiškimą bolševikų žiaurumui nėra ribų.

Komunizmas siekia pavergti žmones, pirmiausiai stengdamasis užmušti viltį jų širdyse ir žmoniškumą. Iš to seka, kad vienas būdų priešintis okupantui krašte yra išlaikyti viltį, kad Lietuvos laisvės valanda ateis, ir ugdyti žmonių širdyse paprastus žmoniškus jausmus, Lietuvos meilę, tikėjimą, pagarbą žmogui. Aš manau, jog šitokia moralinė rezistencija gali išsaugoti mūsų tautos tiek fizinę, tiek dvasinę gyvybę, ligi susidarys tinkamesnės sąlygos kitokiai kovai už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

ANTANAS GUSTAITIS

KIAULIŠKOJI PASTORALE

Vėl žaliuoja žemė, tartum didis dynas,
Vėl dainuoja meilę šitai ir anai,
Vėliau verda kraujas, kaip raudonas vynas,
Kai už jurių marių tu kiaulės ganai.

Ir girdi: Atlantas šnera tau maršoką.
Ir žinai: per naktį džazas nemiegos.
Ir staiga iš džiaugsmo net širdis pašoka,
Kai žvelgi pro kilpą kiaulės uodegos.

Ten už apraudoto tolių žydro skliauto
Buria mergužėlė, ar myli, ar ne,
O prie viešo kelio, fordais nukeliauto,
Ak, rūdija žiedas pamestam skverne.

Gal nuo horizonto debesų pilkųjų
Rūtų vainikėlis per marias atplauks,
Bet tavęs jau niekas neužmušė nė kūju,
Nes jau niekas niekas niekad nesulauks.

Visa tarsi sapnas paryčiais nutrūko,
Toly laimės dienos virto mirazu,
Tirpsta net paukštėlis už padangių rūko,
Ir stebies apsvaigęs, kaip gražu gražu.

Ir glaudi prie lūpų kojinautės ryšį,
Skambini kišenėj Balfio apieras,
Gal dar atminimuos ten nekartą grįši,
Bet jau niekas niekas tavęs neberas.

Gal tik debesėlis, tarsi baltas luotas,
Ant pilkų barakų pakeliui užklys,
Pasakys, kad tuje, bizūnu myluotas,
Vakar – bernužėlis, šiandien jau – arklys.

AR TIKRAIS VARDAIS MINDAUGO VAIKAI VADINAMI?

Naujame 1957 m. Karyje yra keliamas klausimas ar Ruklys ir Rupeikis yra teisingi mūsų pirmojo karaliaus vaikų vardai. Dr. V. Sruogienė spalvingai aprašo Gedimino proanūkės vestuves Bavarijoje.

Nagrinėjamas karas Viduriniuose Rytuose.

Atsiminimų serijoje, kuri nutrūksta eina visuose Karlo numeriuose, šį kartą suzinome kaip Lietuva įsigijo savo pirmąjį karo laivą. Nuo sekančio nr. Karys pradeda įdomius ir istoriniai vertingus, buvusio 2 p. D. L. K. Algirdo pulko vado, plk. Juozo Tumo, atsiminimus.

Karinis žinovas plk. O. Urbonas įrodinėja, jog parako išradimas tai ne vienuolio Bertholdo Švarco nuopelnas.

Diskusiniame str. apie Rytprūsių Mozūrus, A. Kasakaitis ir vėl patiekia eilę originalių minčių. Nelės Mazalaitės Kiškių Lanka – novelė, nukelia skaitytoją į Lietuvą Antrojo Pas. karo metu, į eigučio namus, kur vyko didžiulė šeimos ir kartu tautos tragedija.

Nuolatinuose Karlo skyriuose ir Tremties Trimite yra straipsnių ir žinių tik Karyje užtinkamus. Visas nr. iliustruotas retais ir istorinės svarbos paveikslais. A.

J. LANSKORONSKIS RAŠO:

TIKRENYBĖ YRA KITOKIA

Š. m. sausio 2 d. Vienybės nr. tilpo mano asmenį liečianti visuomenę klaidinanti anoniminio korespondento žinutė: esą besilankydamas Chicagoje ir tirdamas dirvą naujos VLIKO Vykdamosios Tarybos sudarymui plk. J. Lanskoronskis „pats pasisiūlė savo mintimis pasidalyti su Margučio klausytojais“... Ir toliau insinuacija Chicagoje tariamai kalbama! - kad tai padaryti jam uždraudę partiniai 'rabinai'.

Tikrenybė yra kitokia. Lan-kydamas kur suspėjau lietuvių spaudos redakcijas (kelių dienraščių esu bendradarbis) nenorėjau aplenkėti ir Margučio. Ta intencija paskambinau p. dr. Dirmeikiui, kurį pažinojau Paryžiuje ir kurį kaip ir daugybę kitų lietuvių turėjau progos priimti savo namuose. P. Dirmeikis tą dieną susitikti su manim negalėjo, bet tuoj pat, telefonu, jis man pasiūlė, o ne aš pasisiūliau pakalbėti per radiją. Aš sunkiai prileidžiu, kad p. Dirmeikis galėjo pamiršti mano tuo reikalu pasisakymą kurį esu pareiškęs ir kitiems dienraščių redaktoriams, jų tarpe ir Vienybės redaktoriui: esu VLIKO kviečiamas, sakiau, sudaryti Vykdomąją Tarybą, taip, bet kol turiu galimybės ir vedu pasitarimus, kol jos nesu sudaręs aš neturiu jokio oficialaus titulo nei kokiems pareiškimams daryti, nei į interview atsakyti... nei per radiją klausytojams kalbėti.

Mano sekančios dienos dienotvarkė ir prie didžiausio noro nebeleido man su p. Dirmeikiu susitikti. Ar iš tos aplinkybės p. Dirmeikis turėjo pagrindo daryti kažin kokių išvadų ir savaip inspiruoti „korespon-

denciją“? Jam nesu kalbėjęs nei apie Tarybos sudarymo nauosius metodus (...nenorėjęs eiti savo pirmtakų numintais takais...), nei apie partinius „kiemus“, nei bet kuriomis numeruotomis (nr. 1) ar nenumuotomis temomis.

Ryšy su kalbamos korespondencijos insinuacija trumpai galiu pasakyti tiek: nesu jokių „rabinų“ nei komanduojamas, nei inspiruojamas, nei varžomas.

Tarybą mėginu sudaryti ne liaudininkų ar kurios kitos grupės ar partinio „kiemo“ kviečiamas, bet VLIKO kaip tokio pavadamas.

Korespondencijos išvada nėra nei brandi nei aiški. Esą „susidariusi būklė reikalauja remti visas rimtas pastangas, nepaisant jų iniciatorių partinės ar srovinės priklausomybės...“ Kokias pastangas, kieno ir kokių bei kurių iniciatorių pastangas? Kiekvienas individumas gali dėti pastangų ir remti įvairias iniciatyvas, gali ir jų pats turėti. Ar jos visos ir visų individų iniciatyvos bus tikslios ir mūsų bylai naudingos? Vadinasi jas visas reikia derinti ir nukreipti viena vaga. Vadinasi reikalinga kraštui talkininkavimo jėgų

ir kuriuo visi vistiek vieną dieną eisime...

Korespondentas prideda bendrybių sakinelį: „...pastangos keliom grupėm ar tiksliau - keliems asmenims sau monopolizuoti teisę rūpintis Lietuvos reikalais...“ yra bergždžias ir iš anksto pasmerkto nepasisekimui...“ Kas to nežino?

Tačiau ir čia maža pataisa: teise tais reikalais rūpintis turi visi, be jokios išimties, bet, ir su tuo visi sutinka, nieks, nei individumas, nei paskiros srovės, nei paskiri sąjudžiai, nei šiaip asmeniniu titulu susibūrę piliečiai negali tos teisės monopolizuotis. Bet kaip tik šioj vietoj nesupratimai ir lietuvių tarpe nesklaidumai ir pradeda reikštis. Tų nesutarimų pasekmėje atsirado visame lietuviškame darbe, visame veiklos bare daug veiksmų-veiksnių, daug paralelizmo, daug įvairių darbo linkmių, daug nedarumo, daug nesveikų varžybų, didelė patriotinės visuomenės dezorientacija ir pagaliau skaudžios savojo krašto reikalais nusibodėjimo žymės. Tokia padėtis pradeda rimtai bauginti tą visuomenės dalį kuri negali atsižadėti ir niekuomet neatsižadės kraštui ir laisvojo pasaulio talkininkavę. Norime ar nenorime turime tą „veiksnių

Vienybės nuotrauka

J. LANSKORONSKIS

srovės, kurios turi atitikmenis laisvajam pasauly ir kurios be abejo turės atitikmenis laisvoji Lietuvoj yra pagrindinis ir veiksmingiausias prietaisas visuomenės organizuotumui išreikšti. Be socialiniai politinių srovių visuomenės politinį or-

VLIKO negalavimų, klaidų ir trūkumų priežastis aš žinau nemažiau kaip kiti, bet laikiausi ir laikaisi nuomonės, kad VLIKO „skandinti“, „griauti ir visaip jo darbą trukdyti niekam nevalia. Jam į užsienius pasitraukus, jo vaidmenį kaip kovojančios tautos vėliavnešį visi emigracijoje atsidūrę lietuviai pripažino. Jį sudarė visos kovojant už laisvę Lietuvoje pasireiškusių organizuotos visuomenės politinės srovės ir grupės. Per tuos ilgus kovos metus pakitejo įvairios politinės aplinkybės, bet nepakitejo nei VLIKO esmė nei kovos uždaviniai. Konstruktivi kritika visada sveika ir naudinga. Ta kritika gali siekti ir gali būti naudinga liečiant ir pačią VLIKO struktūros bazę, bet sąmoningai siekiant jį sugriauti daromas antipatriotiškas ir tautai nusikalstomas darbas.

VLIKas tebera kovojančios tautos kovos organas. Jis yra! Jis gimė kovoje, jis turi didelį vardą ir nemažą aktyvą, jis žinomas pasauly, jis žinomas lietuvių. Apie jį ir reikia spiešti visas veikliąsias jėgas.

Jei visi „veiksniai“, visos nuo VLIKO atitrūkusios grupės atidėtų į šalį bei atsižadėtų savo asmeninių pozicijų, vien savo 'partinių', 'diplomatinių' ar 'vadistinių' įsigėdimų, nejaugi nepasiektumėm susiklausimo ir tikrai demokratinio visų jėgų susiorganizavimo?

Apie tokį VLIKą visa lietuviškoji visuomenė galvoja ir tokiam VLIKui ji paklustų ir veiksmingai į darbą įsitrauktų.

Aš tikiu, kad toks VLIKas bus. Nuo pradžios iki galo esu Vlikininkas ir todėl kad ir gilios krizės metu ėmiausi jo pavedimu sudaryti Vykdomąją Tarybą.

J. Lanskoronskis

Vykdomąją Tarybą mėginu sudaryti ne kokio partinio 'kiemo' kviečiamas, bet Vliko pavestas. - Norime ar nenorime, turime ta 'veiksnių konsolidacijos' tema aiškintis ir prie ko nors rimtesnio prieiti.

koncentracija, reikalinga viena vadovaujama mintis, visas jėgas apimanti vadovybė. Tai yra kelias kuriuo turime eiti

konsolidacijos“ tema aiškintis ir prie ko nors rimtesnio prieiti, jei norime išvengti visiško susiskaldymo ir visų „veiksnių“ subirėjimo.

Kas liečia mane, kiek mano nuomonė sveria, turiu ir aš savų samprotavimų ir sugestijų, bet šiame laiške jų negaliu išdėstyti dėl vietos ir dėl laiko stokos, tačiau kaip eventualus aukštą VLIKO pareigūnas, turiu dėl jo trumpai pasisakyti...

Kas turi vairuoti visų „rimtas pastangas“? Nieko tuo tarpu nekalbėsiu apie savo prigimtį su Laisvos Lietuvos institucijomis susijusį diplomatinį sektorių, bet tik suglaustai paliesiu tautinio bei visuomeninio prado sektorių.

Mes šnekame apie demokratiją, šnekame visi be išimties apie demokratine santvarka pagrįstą laisvos Lietuvos atkūrimą. Čia, emigracijoje, mes tesame savos tautos maža tuotrupa, bet ir čia mūsų vieninga politinė mintis, visų mūsų priimta laisvinimo koncepcija turi būti demokratiška! Kaip ir visą demokratini pasaulis mes tą demokratizmą tegalime išreikšti per politiniai organizuotą visuomenę. Tam tikra pasaulėžvalga ir socialine koncepcija pagrįstos politinės

ganizuotumą išreiškia ar gali išreikšti ir įvairūs ad hoc savo laiku susikūrę kovos sąjudžiai arba specifiniams politiniams tikslams susiorganizavę sambūriai ar sąjungos. Tiek politinės srovės (partijos) tiek politiniai sambūriai neprivalo eiti kas sau, kas savais keliais, bet turi burtis į vieną organizaciją. Daug kas mėgina VLIKą nuniekinti, diskredituoti, nušmeižti tariant jį esant tik „partinių rabinų“ padaru. Bergždžias darbas! VLIKO pagrindinį branduolį sudarė ir tebesudaro politinės srovės. Tą srovių vertės ir reikšmės nenustelbs nei jų niekinimas nei destruktivini kritika. Tą kritiką daro dažniausiai demokratijos esmę nenusivokią asmenys. Jie vertina srovių „užnugarį“ srovėms formaliai priklausantių narių skaičiumi. Politinės srovės vaidmenį nusveria ne jos narių skaičius, bet jos pasauležiūrinė ideologija, politinė doktrina, siekiamojo tikslo konkretizuota programa, valstybės santvarkos koncepciją. Taip yra visuose demokratinuose kraštuose, taip buvo ir taip bus laisvoji Lietuvoj. Srovių užnugaris yra visa tą srovių programai pritarančia visuomenė.

Sausio 11 d. New Yorke buvo susirinkę Sovietų pavergtų tautų skautų vadai posėdin pasitarti bendradarbiavimo reikalais. Posėdžiui pirmininkavo Romas Kezys (lietuvis), sekretoriavo Riho Vahtel (estas):

- Vienybės nuotrauka

Jeigu norite siųsti siuntinius į SSSR, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kt. kreipkitės į seną, pačią patikimiausią firmą --

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.

Tel. INgersol 7-7272, INgersol 7-6465

[galioja Inturisto Maskvoje priimti miltus čia vietoje.]

NESAMONĖS IŠ ĮSIBĖGĖJIMO

Kalbama apie gruodžio 17, o nuvažiuojama kažin kur.- Ar Lietuvos likimas būtų buvęs kitoks, jei valdytų vadinamieji parlamentarai?- Dėl perversmo kalta ne sistema, o žmonės, nesugebėję realiai galvoti.

Gražbylistės triukas

Neseniai Juozas Liūdžius pasakojo **Naujienų** skaitytojams apie plk. K. Žuko paskaitą Clevelande tema – gruodžio 17 d. perversmas. Kalbetojas teigė, kad perversmas Lietuvai buvo žalingas. Tikiu, kad tą teigimą galima paremti svariais argumentais. Tačiau kai perskačiau, jog pulk. tvirtinęs, kad perversmo pasekoje Lietuva „ramiai“ perėmė vokiečių, lenkų ir sovietų ultimatumus, pasidarė nepatogu ir už paskaitininką ir reporterį. Suprantu, kad paskaitininkui buvo reikalinga įspūdinga pabaiga. Aišku, jei pasakysiu ar duosiu suprasti, jog kokia nebūtų valdžia Lietuvoje, galas būtų vistiek toks pat, perversmo reikšmės nepadidinsi, greičiau sumažinsi. Gal ir nereiktų j tokį gražbylistės triuką ar teisingiau – nesąmonę iš įsibėgėjimo – kreipti dėmesio, tačiau, antra vertus, **Naujienose** toks teigimas pasikartoja gana dažnai, todėl gal ir verta prie to teigimo kiek ilgiau sustoti.

Palyginimui pažiūrėkime svertur. Tikrai demokratinė Čekoslovakijos vyriausybė, turėjusi modernią kariuomenę, vokiečių ultimatumą priėmė be šūvio, tuo tarpu „autoritariniai“ valdoma Lenkija vokiečiams pasipriešino. Demokratinė Suomija kartu su naciais puolė sovietus ir už tai turėjo smarkiai nukentėti. Ta pati Suomija 1939 m. sovietams priešinosi ne tiek dėl „demokratinio nusistatymo“, kiek dėl palyginti labai patogių geografinių sąlygų gintis.

Lietuvoje pasipriešinimas galėjo būti tik simbolinis, tačiau dauguma koalicinio ministerių kabineto narių pasisakė prieš pasipriešinimą, nes neįtę jokie pavojaus savo asmeniniam saugumui. Ir Smetonai nebuvo kaip pasipriešinimą organizuo-

ti, jei vyriausybė buvo prieš tą sumanymą. Prezidento pasiūlymą ministeriai sutiko su palengvėjimo jausmu, tikėdamiesi visą bėdą suversti ant pabėgusio. Iš to išeitų, kad vien tautininkų vyriausybė gal būtų organizavusi kokį pasipriešinimą, nes jos nariai jasutų didesnį pavojų sau. Herojumi gali pasidaryti mirties akivaizdoje, kai nematai pavojaus, ramiau lauki likimo.

Konkordatų paslaptis

Lieka dar aptarti lenkų ultimatumą. Dabar dauguma atsiminimų rašytojų aiškina, kad santykius su lenkais reikėjo anksčiau užmegsti. Pasiziūrėkime, ar seimas būtų tuos santykius anksčiau užmezgęs. Man atrodo, kad ne. Ir štai kodėl. Pozicijos partijos bijotų tokį sumanymą svarstyti, kad nedavus „tautinių“ argumentų opozicijai. (Atsiminkime atentatą prieš Galvanauską dėl Hymanso projekto). Juk panašiai buvo ir santykiuose su Vatikanu. Krikščionys demokratai bijojo sudaryti konkordatą su Vatikanu, nes sudarius Lietuvos bažnytinę provinciją, Vilnius būtų pripažintas Lenkijai. Voldemaras tokį konkordatą sudarė, nes... norėjo kunigams atimti kozirį, jog vyriausybė esanti prieš-katalikiška! Panašiai buvo ir Vokietijoje. Katalikų politikai neforsavo viso Reicho konkordato sudarymo, nes tuo atveju koridbrus būtų pripažintas Lenkijai. Atejęs valdžion Hitleris konkordatą sudarė tais pačiais sumetimais kaip ir Voldemaras. Savaime aišku, kad ir Voldemaras ir Hitleris padarė nuolaidų Vatikanui. (Idomu, kad dabar geras katalikas dr. K. Adenaueris prašė Vokietijos vyr. teismo išaiškinti, jog blogo kataliko Hitlerio sudarytas kon-

kordatas yra galioje, tuo tarpu kai kitos Hitlerio sudarytos sutartys laikomos neveiksmingomis. Tai todėl, kad Adenaueris negalėtų sudaryti tokio palankaus katalikų hierachijai konkordato dėl opozicijos keliamo triukšmo, kaip Hitleris!)

‘Tingaus žurnalisto’ nauda

Atpasakojęs paskaitininko ir vėliau kilusių diskusijų dalyvių mintis; Juozas Liūdžius sako: „Berašant šią korespondenciją prisiminė prieš kokius ketverius metus spaudoje tilpęs straipsnis kaž kokių Chronoso, gabaus, bet tingaus žurnalisto... „Darbštus“ Liūdžius pabaigai pasinaudojo pora to „tingaus“ žmogaus minčių.

Kadangi Chronos vardu pasirašiusio žmogaus straipsnių serija „Lietuvos parlamentarizmo pradžia ir galas“ ėjo prieš 7 metus mano leistam **Lietuvyje**, noriu ir aš čia prikišti savo dvylekį. Ta serija, rašyta labai sunkiose sąlygose, iki šiol dar yra geriausias gruodžio 17 d. perversmo priežasčių nušvietimas. Kalbėdamas apie perversmo genezę Chronos teigė, kad liaudininkų-socialdemokratų-tautinių mažumų koalicinė vyriausybė, valdydama pagal konstitucijos raidę, prieš save nuteikė: dvasiškiją, pramonikus ir ūkininkus, besinaudojančius samdinių jėga, ir dalį karininkijos. Tie sluoksniai, tēgul ir išeidami iš savo interesų, manė, kad vyriausybė kraštą veda į chaosą. Galima ginčytis dėl tokio įsitikinimo teisingumo, tačiau reikia pripažinti faktą, kad prieš tokią koaliciją tokio krašto, kaip Lietuvą 1926 m. valdyti negalima. Jei perversmo nebūtų organizavęs Jonas ar Petras, jį būtų įvykdęs Vladas ar Jonas. Tai rodo eilės Europos ir Pietų Ameri-

kos kraštų, panašių socialinė, ūkinė ir kultūrinė konstrukcija į Lietuvą 1926 metais, istorija. Kalta ne pati demokratinė sistema, bet žmonės, kurie jos pagalba pateko valdžion. Smetona išėjo iš perversmo laimėtoju, nes perversmo dalyviams atrodė asmeniniai patrauklesnis ir patikimesnis už kitus anų dienų politikus. Ar jis galejo ir sugėbėjo pateisinti jį sudėtas vil-tis – jau kita tema.

Atsiminimai dienos reikalavimams

Grįžtant prie Chronos reikia pastebėti, kad jis turi tą pranašumą prieš kitus atsiminimų rašytojus, kad turi ne tik gerą atmintį, daug medžiagos ir aiškų protą, bet ir neturi jokio intereso būti šališku. Palyginimui paimekime, kad ir dr. K. Grinius pasikalbėjimą su J. Kėdaičiu tilpusį **Naujienose** prieš 5 metus. Palyginus su Krupavičiaus dabar padrepta koše **Drauge**, tai tikras mokslinis darbas, tačiau ir dr. Grinius aiškindamas savo atsiminimų atsiradimo priežastį teigia, kad, girdi, tautininkai stiprinasi „ir kas žino, gal jau dabar skuba pasiruošti naujai gruodžio 17-jai, visai nesirūpindami, jog šiuo aktyvumu jie ne tik skaldo mūsų visuomenę, bet ir žadina įtarimų mūsų demokratiškumu Vakarų demokratijose“.

Savaime aišku, kad po tokios įžangos į visą pasikalbėjimą reikia žiūrėti kaip į tendencingą nušvietimą. Tai nereiškia, kad dr. Grinius būtinai turėjo iškreipti faktus, tačiau aiškiai norėjo juos sugrupuoti pagal momento reikalavimus. Ta proga reikia pažymėti, kad tame pasikalbėjime yra nemažai, švelniai tariant, netikslumų. (Pvz. Grinius teigia, kad jis į P. Plechavičių kreipėsi „generole“, tačiau P. Plechavičius tada buvo tik majoras. Neteisingai nušviestas gen. Žukausko vaidmuo ir t. t. ir t. t.)

Idomu, kad Grinius ir Krupavičius nurodo tą pačią priežastį savo atsiminimams – kaž kokią tautininkų ruošą. Kokia tai ruošą, kad per penkis metus jos dar nepastebėjom? Grinius gal turėjo galvoje jau tada rūsenų konfliktą tarp VLIKo ir Lozoraičio. Vlikininkai norėjo diplomatinę tarnybą paimti savo žinion dėl to, kad tikėjosi pasinaudoti Lietuvos aukso likučiais. Jei Lozoraitis būtų nusileidęs ir pasižadėjęs į diplomatų vietas paskirti vlikininkus, tada būtų buvę viskas tvarkoje – tarp partijų būtų harmonija. Bet kadangi Lozoraičiui VLIKas neatrodė per daug rimtas, prasidėjo atsimi-

(Nukelta į 7 psl.)

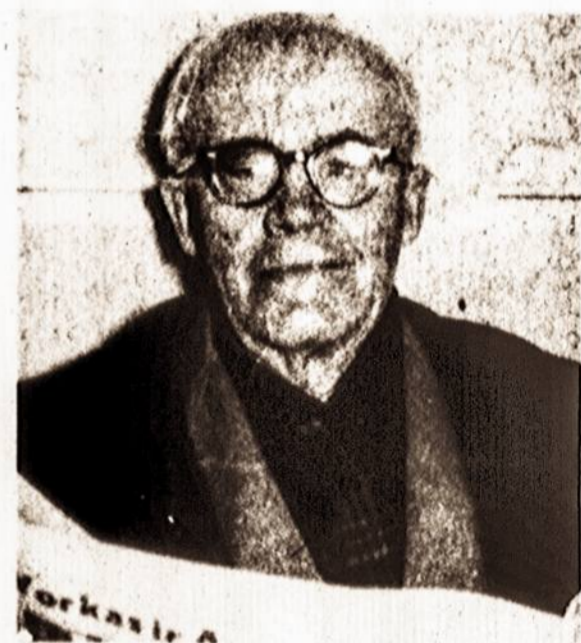
Jie rengiasi Vienybės

Jonas Kvarčėnas. Vienybės koncertuose aš visados dalyvauju. Tai mano metinė pramoga, kur aš turiu progos išgirsti gerą programą ir susitikti savo draugus. Vienybę skaitau nuo 1909 metų, nuo pat atvykimo iš Lietuvos.

Juozas Sniečkus: Vienybę skaitau daugiau kaip 50 metų ir visada dalyvauju jos koncertuose. Nėra kito parengimo, kur aš būčiau taip patenkintas, kaip Vienybės koncertuose. Mano sūnus taip pat lanko Vienybės koncertus.

Ignas Čėsna: Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą aš Vienybę skaičiau ir jai bendradarbiau. Tai ne tik mano, bet ir daugelio lietuvių patriotų laikraštis. Todėl ir Vienybės koncertai tokie sėkmingi.

Feliksas Morkus: Ne kartą esu dainavęs Vienybės koncertų programose. Nėra nė mažiausios abejonės, kad ir šiomet mudu su žmona būsime koncerte. Vienybės koncertai dabar jau ir naujųjų lietuvių tradicinė šventė. -- Vienybės foto.

Mūsų vyrai, kaip matai, vis dar ginčijasi dėl Gruodžio 17...

dalyvauti koncerte

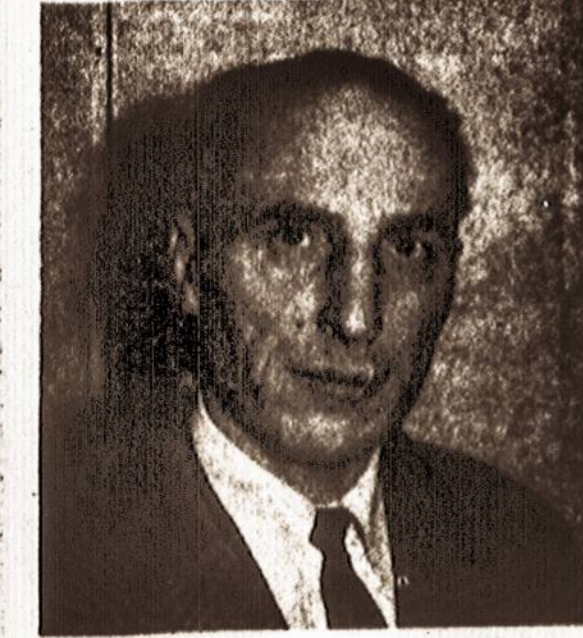
Juozas Mikuckis: Pernai metais pirmą kartą teko dalyvauti Vienybės koncerte. Buvau sužavėtas jo programa, bet ir nemažiau nustebintas publikos gausumu. Šiomet mėginasi atsivežti ir žmoną iš Baltimorės.

Ona Petrash: Man, kaip Moterų Vienybės izdininkei, ypač malonu dalyvauti Vienybės koncertuose. Moterų Vienybės narės, kasmet dalyvaudamos Vienybės koncertuose, turi dvigubo malonumo: gera programa ir parama laikraščiu.

Jokūbas Mackevičius: Aš, kaip ir daugelis Maspetho lietuvių, niekad nepraleidžiu Vienybės koncertų. Todėl dalyvausiu ir šiemet. Šiemet taip pat labai daug lietuvių iš Maspetho bus koncerte.

Donaldas Vizbara: Nuo pat atvykimo iš Anglijos, per visus šiuos penkerius metus, dar nė vieno Vienybės koncerto nepraleidau – visuose juose dalyvausiu. Gera programa, o be to, tradicinis visų lietuvių sąskrydis... -- Vienybės foto.

PASTABOS IR MINTYS

Lietuviškajame Brooklyne tradiciniai Naujų Metų sutikimai šį kartą nebuvo tokie, kaip anksčiau.

Bendruomenė iš viso to sutikimo neturėjo. Nebuvo, mat, kam to darbo dirbti.

Praeitų ir užpraeitų metų sutikimai nebuvo tokie prasti ir nereikšmingi, kad būtų reikėję bendruomenei rankas nuleisti.

Kiti tos rūšies užsimojimai, išskyrus vieną kitą, susilaukė liūdno vaizdo, netgi nuostolių.

Truputį geriau praėjo sportininkų ir šviesiečių Naujų Metų pramoga.

Apie gerus darbus niekad nevelu kalbėti. Tokiu geru darbu laikytina ir praeitasis BALFO 100-tojo skyriaus koncertas, kuriame susirinko truputį daugiau kaip 300.

Brooklyniečių jautrumas Sibiro lietuviams pasirodė labai menkas. Pagal oficialius duomenis New Yorke lietuvių yra 35,000. Taigi Sibiro lietuvių paramos koncerte susirinko truputį daugiau kaip 1 nuosimtis.

Kiek girdėti, BALFO koncertas davęs 700 - 800 dol. pelno. Iš tos sumos galima bus pasiųsti apie 40 siuntinius. Sibirai.

Lietuviška knyga Amerikoje neturi palaiminimo. Maža jų išleidžiama, dargi mažiau jų parduodama. Gaudi tiesa, ar ne? Žinoma, tai ženklai, kurie nieko gero nelemia.

Kas kaltas? Daug kaltinimų, nemažiau ir pasiteisinimų. Kai kas mėgina kaltinti mūsų spaudą. Girdi, labai retam laikraštyje rasi bent žodį kitą apie naujai pasirodžiusią knygą.

Kiekvienas leidinys apie žurnalistinį darbą turėtų būti sveikintinas. Į šiuos dirvonus neseniai išėjo B. Mikalauskas,

Nesamonės išsibėgėjimo

(Atkelta iš 6 psl.)

nimų rašymas ir ilgi išvedžiojimai, kad ne tik Lozoraitis neteisėtai paskirtas diplomatijos šefu, bet ir tie, kurie jį skyrė, nebuvo teisėtos vyriausybės dalyviai ir t. t. ir t. t. Iš tiesų tai ginčas ne dėl idėjų, bet dėl skatų. Lygiai kaip ir gruodžio 17 d. buvo išvada ne konflikto dėl kokių idėjų, ar ideologijų, bet dėl praktinių pažiūrų į susidariusią būklę. Jei atsiminimų autoriai atsakytų nuo momento reikalavimų ir norėtų patarnauti tik tiesai, jų atsiminimai būtų žymiai įdomesni ir netektų kalbėti apie jų infliaciją. Ypatingai tai taikytina vadina "miesiems" žurnalistams, kurie dažnai nori būti „katalikiškesni už popiežius“. Būtų mažiau piniavos ir kivirčių. Juk tie, kurie rašo atsiminimus, į politinį gyvenimą daugiau vistiek nebe-grįš.

KODĖL NEGELBĖJO VENGRIJOS?

DR. KAZYS SRUOGA

Vakarų demokratijos susilaukė piktų priekaištų dėl to, kad kariškai nepadėjo vengrų tautai. Girdėjosi ir dar tebesigirdi tokie žodžiai, kaip „išdavimas“ ir „apgavimas“.

Amerika, drauge su dauguma Jungtinių Tautų narių pasmerkė Sovietus už jų skerdynes Vengrijoje ir reikalauja iš Vengrijos išsinešdinti. Sovietai neklauso. Kaip juos priversti? Tik, žinoma, jėga. O ką reiškia jėga? Jėga reiškia tretįjį pasaulinį karą. Yra nuomonių, kad Sovietai karo pabijotų, nerizikuotų. Jie patys turi dabar daug vidujinių sunkumų. Jų pavergtosios tautos kelia revoliucijas. Satelitų kariuomenė pasirodo jiems neištikima. Tai tiesa.

Tačiau yra ir kitokių faktų. Dėl Egipto operacijų, didžiųjų karo sąjungininkų reikalai gerokai susipainiojo. Reikia juos vėl sutvarkyti. Benzinai iš arabų žemės, bent laikinai, „užšalo“. Be benzino negali pradėti kariuoti. Pagaliau pačių Sovietų valdovų nuotaikos nėra aiškios. Kai kada jos atrodo desperatiškos. Raudonoji imperija siūbuoja. Ar negali Sovietų vadai (sakau vadai – rusų tautos niekas neklaus)

paruošęs brošiūrą. Tai Lietuvių Žurnalistų S-gos New Yorko skyriaus leidinys. Brošiūroje nagrinėjama visa eilė žurnalistinių problemų. Kaip ir dera kunigui, tie reikalai daugiau žiūrimi pro katalikišką prizmę. Autorius, kaip matyti, sugeba reikalą gvildinti ir dėl to brošiūra daro rimtą įspūdį. Galima būtų pageidauti platesnio išskeltųjų problemų nagrinėjimo, bet tai būtų tolesnių autoriaus studijų darbas.

Sukaktys Brooklyne... Visų pirma minėtina Jurgio Kiaunės 60 metų amžiaus sukaktis. Savo jaunystėje ir dabar dar J. Kiaunė gyvas, kaip gyvsidabris. Jo būta mokytoju, pirmuoju Lietuvos nepriklausomybės karų invalidu, kariuomenės kapitonu, pirmuoju Lietuvos filmų kroptikos gamintoju, mokyklų direktoriumi, *ministerijos referentu, neolituang korporacijos pirmininku, tautininkų šulu ir t.t.

Taip pat neseniai atžymėta kito didelio kultūrininko Stasio Jakšto 50 m. amž. sukaktis. Tai skautas ir mokytojas. Ir šiose srityse Jakšto atsiekta viršūnių. Ir dabar jisai yra Lietuvos skautų s-gos vyresnysis skautininkas, o kaip liaudies švietėjas savo laiku yra buvęs pradžios mokslo departamento direktoriumi.

Šiais metais kuklijam Pranu Narvydui, vienam iš kilniausių Brooklyno tautininkų veikėjų sukanką 70 m. amž. sukaktis. Tai patriotas, kurio darbų neprašys keliom eilutėm.

L. Kapočius

apsispręsti, kad kaip tik šiuo momentu jiems karas būtų gera, nors ir rizikinga, išeitis iš visų sunkumų. Sukeltų rusišką patriotizmą. Prisidengę karu, Sovietai galėtų be jokių „ceremonijų“ dar daug jiems nepaklusnių žmonių ir tautų išskerti. Pagaliau, kas gali užtikrinti, kad atominės bombos (vienos ar kitos pusės) nesproginės pavergtųjų tautų žemėse? Todėl niekas negali užtikrinti, kad Sovietai į kariškas priemones neatsakys taip pat kariškomis priemonėmis.

Tai bene bus pati svarbiausioji priežastis, kodėl Amerika ir kitos vakarų demokratinės valstybės labai atsargiai dabar elgiasi su Sovietais. Elgiasi taip, kad jų elgesį kažkada galima pavadinti pataikavimu Sovietams ar net padėjimu jiems (Sovietams) išbristi iš dabartinių jų sukrėtimų. Daug kas dėl to piktinasi, kiti stačiai nirsta ir pranašauja Sovietams „didele“ ateitį, o kitiems (vakarams) „galą“. Tai kas gi ištikrųjų čia dabar pasidarė?

Eiliniam žurnalistui būtų nekuklu per daug gilintis į karo pradėjimo ar karui pasiruošimo politiką. Šitoje srityje net ir žinovai dažnai „prašauja pro šalį“. Bet porą faktų priminti galima. Kiekviena valstybė pradeda karą tik tada, kai ji be karo savo tikslo – apsigynimo nuo priešo ar svetimų žemių užėmimo – pasiekti nebegali. Žinoma, ir tada kai priešas užpuola. Pavyzdys Pearl Harbor. Arba vėl Hitlerio užkariavimai. Arba, jeigu pavyzdžiui Sovietai aiškiai ar kuo nors prisidengę pradėtų brautis į pasaulio benzino centrą – arabų žemes.

Šiandien yra tokia padėtis. Sovietų „mokslas“ skelbia, kad jie gali ir turi užvaldyti pasaulį be karo t. y. patys nekariuodami. Tuo būdu jie išgelbėtų nuo sunaikinimo savo kraštą ir, žinoma, tuos kraštus kuriuos jie tikisi turėti savo valdžioje ir vėliau išnaudoti. Griuvusių ir jiems nereikia. Sovietai yra įsitikinę, kad kapitalistinės santvarkos netobulumai ir demokratinių kraštų tarpusavė nesantaika tą pasaulio užvaldymą jiems labai palengvins. Tik reikia laiko, kantrybės ir gudrios politikos. Negalima neigti, kad tokie jų planai buvo daugelių atvejų gan realūs ir sėkmingi. Pavyzdžius visi žinome.

Atrodo, kad žymieji demokratinio pasaulio politikos vadai panašiais metodais tikisi apsiginti nuo Sovietų ir galų galė juos nugalėti. Tai yra, taip pat, patys nekariuodami, gelbėdami ir savo turtus ir savo žmones nuo sunaikinimo. Jie pasitiki, kad Sovietų ūkio sistemos netobulumai ir jų vidaus nesantaika tatau labai paleng-

vins. Tik reikia laiko, kantrybės ir gudrios politikos. Laisvojo pasaulio tautos, atrodo, turi laiko. Jos nėra nei pavergtos nei skerdžiamos. Daug kur pagrindinis tikslas yra: taika ir ūkiškas klestėjimas. Kuo ilgiau tatau tęsiasi, tuo geriau.

Del politikos „gudrumo“ – gali būti šiek tiek abejonių. Bet tas gudrumas siekia dviejų pagrindinių tikslų. Visų pirma, nustumti karo pradžią kiek galima toliau ir tikėtis, kad per tą laiką prieš padėtis gali susilpnėti. O svarbiausia, per tą laiką, padaryti viską, kad prieš tautą nematytų jokio reikalo kariuoti ar priešintis. Iš kitos vel gi pusės, per tą patį laiką, padaryti viską, kad laisvosios tautos įsitikintų, kad be karo bus dar blogiau. Kad ne vyriausybės, bet pačios tautos būtų pasiryžusios kariuoti. Šitaip samprotaujant gali būti suprantama, kodėl vakarai yra tokie atsargūs ar net pataikaujanti Sovietams.

Svarbiausias (bent mums) klausimas yra: kokią vietą šitoje vakarų vyriausybių politikoje užima Sovietų pavergtųjų tautų išlaisvinimas? Visų pirma reikia be jokios abejonės pareikšti, kad yra daug politikų, grupių, partijų ir kitokių organizacijų, kurios vien dėl principo kovoja ir kovos dėl laisvo tautų apsisprendimo – del pavergtųjų tautų išlaisvinimo. To fakto reikšmės negalima nei neigti nei mažinti. Betgi kasdieneje ir realioje politikoje, Sovietų pavergtųjų tautų išlaisvinimas dažnai paverčiamas tik savos politikos priemone, o ne tikslu. Priemonė „paspauti“, pagąsdinti Sovietus. Tūrbūt todėl ir matome išlaisvinimo klausime tiek daug svyravimų. Čia griežti reikalavimai Sovietams, čia tylejimas, čia net gi pavergtųjų tautų „raminimas“. Dažniausia tie svyravimai priklauso to, kokiame padėtyje yra didžiųjų santykiai su Sovietais.

Turėdami prieš akis tokius faktus, turime pagrindo spelioti kodėl negelbėjo Vengrijos.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

OVERSEAS CARGO CO.

Lietuvių Bendrovė

siunčia į Lietuvą (ir kitur) siuntinius su: angliškom vil. medžiagom, avalyne, valstais, maistu, siuv. mašinom, dviračiais, laikrodžiais, akordeonais. Siunčiama iš Anglijos Bendrovė taip pat persiunčia į Lietuvą ir Jūsų pačių sudarytus ir mums pristatytus siuntinius (siunčiam ir oro paštu). Visi mokesčiai sumokami siuntėjo, gavėjas neteko nemoka. Pristatymas garantuojamas - Pilnas draudimas. Prašykite katalogų bei siuntinių:

OVERSEAS CARGO CO.

2412 W. 47th Street

Chicago 32, Ill.

Tel. LA 3-5049, YA 7-4337

Siuntinių tarnyba 8 metai

S. P. JUODVALKIS

KRYŽKELĖS

A. VIENUOLIS

SEKMADIENĮ DRAUDĖ MEDŽIOTI...

Žemaičiai baiminasi, kad turės dėvėti apsiaustus su juodais kryžiais

Pavasarij Hansas Zvibakas buvo keliavęs į Knyslaite pilaitę per Padubysio girią, bet kelio gerai neatpažinę. Dabar be palydovų nedrįso ryžtis. Joti dešimtoji Dubysos krantu būtų tikriausiai, bet buvo pavojinga dėl žemaičių būrių ir Skirgailos raitelių. Be to, nenorėjo būtinai susitikti ir su savais kryžiuočiais, nes padubysiu, nuo Ariogalos iki Nemuno, ordinas neseniai buvo pastatęs porą nedidelių sustiprinimų, kuriuose laikė ir įgulas. Dėl tam tikros priežasties jis norėjo aplenkti ir tas pilaites. Todėl, pasitaręs su kitais karingesniais broliais, nusprendė keliauti miškais, toliau nuo Dubysos kranto, ir kur nors gauti palydovą žemaitį. Žinojo Hansas Zvibakas ir karingieji broliai, kad geruopis tekis palydovo negausi ir už pinigus nenupirksi, tai ir manė tokį sumedžioti. Pulti kokį nors kaimą ir paimti belaisvį buvo pavojinga, nes tuo tik sukeltų apylinkių kaimus, ir jei ir išvengtų susirėmimo, tai bijojo vijimosi. Sodžių puolimus ir grobį atidėjo brolis Hansas vėliau, o dabar pasiryžo žūt būt gauti palydovą.

Dėl ko būrininkas Zvibakas bijojo ir savų kryžiuočių; riteriui Drankui buvo neaišku. Jis pradėjo abejoti tauriais būrininko sumanymais, bet buvo jau taip toli atsitolinę nuo Nemuno, jog nebesinorėjo tuščiomis grįžti.

Raiteliai išėjo jo miškais ir šlaitais, nematydami jokių gyvenamųjų sodybų ir nieko nesutikdami. Pagalčiau į pavakarę išėjo į lauką ir pamatė pamiskėje keletą trobų. Raiteliai susilaikė ir, nedrįsdami išlįsti iš miško, dairėsi. Niekur nebuvo matyti nė gyvos dvasios; nesigirdėjo žmogaus balso, net ir šunies nelojo; tik iš vienos trobos rūko pro stogą dūmai. Hansas Zvibakas pasiėmė savo ginklanesį Oskarą Fuchsa ir du narsesnius brolius — Rudolfą ir Henkė. Keturiese nuėjo šlaitu į sodybą, ar neužtikis kur grįžtančių medžiotojų ar šiaip nepažaus kokio vyro. Kiti raiteliai, slėpdamiesi miške, pasiliko jų laukti.

— Na, broli Oskarai, tvirtai laikyk rankose kalaviją, kad tau jo neišmuštų žemaitis buožė.

— Laikau, riteri Hansai, bet kaip man reiks jo prašyti pasigailėjimo? — bailiai pažvelgė jam į akis ginklanesys.

Šlaite lapai nuo medžių dar nekrito ir nerudavo; visur buvo tylu. Nebesigirdėjo nei paukščių balsų, nei bitelių dūzgimo, nesimatė jokių vabzdžių, drugelių, tik kaleno į stuobrius geniai slapukai skrebėdamos liuksėjo iš medžio į medį voraitės ir tyliai čiurleno griovyje upelis. Kai traškoje po kojų sausos šakelės, visiems buvo neįjauku. Priėjo visai arti prie sodybų, bet ir ten neaptiko nė gyvos dvasios. Buvo sustoję po šakota egle laukti, ar nepasirodys kas iš sodžiaus. Ilgai laukė, dairėsi, žiūrinėjo, ir jiems pasidarė nyku. Kol nenusileido saulė ir neišlindo iš raistų ir stuobrių miško dvasios-prajovai, reikėjo skubėti prie savųjų. Jau buvo begrįžta prie būrio, kai užpakalyje pritrakstelėjo sausa šakelė, ir žvalgai, grįžtelėję atgal, paritė žmogų. Žmogus nešė ant pečių našanę, stūną ir buvo ginkluotas vien ietimi. Žvalgai jis nematė. Ėjo jis truputį susilenkęs po sunkia našta, abiem rankom laikydamas už kojų stūną, ir išlūčiojo. Buvo apysenis, tačiau atrodė tvirtas. Kai jis prisitartinio prie eglės, Hansas Zvibakas išlindo iš po šakų ir, ištraukęs iš makščių kalaviją, pastoj jam kelį. Žemaitis nustebo, pažiūrėjęs nuo pečių nešulį ir vienu matu sukryžiavo ietį su kalaviju. Bet čia pamatė jis, kad iš po eglės vienas kryžiuočių taiko į jį iš lanko. Žemaitis vieno akimirka atsoko atgal ir, sviedęs ietį į šaulį, pervėrė jį mirtinai. Kryžiuotis riktėlėjo ir išvirto. Žemaitis puolė į tankumyną ir, kol brolis Hansas išstūpė savo lanką, dingo krūmuose. Tuo tarpu, kol mirtinavo brolis Rudolfas, Oskaras Fuchsas taip persigando, kad bijojo ir iš po eglės išlįsti. Jis pamatė, jog jie susidūrė ne su žmogumi, o su kokių miško dievaičiu ar pačiu miškiniu, nes viskas vyko taip greit ir be jokio balso, kad jis tik pamatė kaip ietis pervėrė jį draugą.

Pasiėmė brolio lavoną ir dairydami, greit sugrįžo prie savųjų būrio.

— Kas atsitiko? — nustebo riteris Drankas, pamatęs juos nešant ant apsiausto brolio Rudolfo lavoną.

— Jokim iš čia greičiau, — tik pasakė brolis Zvibakas.

Visus nukratė šurpas, nes kiekvienas pamanė, kad broli nudėjo ne žmogus, o kokias miško dvasias. Užsoko ant arklių, persvėrė per balną lavoną ir leidosi toliau. Mišku visi jojo susimetę, nes kiekvienas bijojo atsilikti ar net šoniniu būti, kad ir jo nepagriebtų pikta miško dvasia. Apie palydovo pasigavimą jau ir kalbos nebebuvo.

Suradę miške nedidelę aikštelę, greit iškasė duobę, trumpai ir pašnibždomis pasimeldė ir palaidojo velionį. Ant lygaus kapo išbrėžė kalavijais kryžių ir, kad nebūtų jokios žymės, apibarsė jį medžių šakelėmis ir lapais.

Saulė jau nusėdo. Girioje pasidarė tamsu. Būrys pamatė kelį ir nebežinojo, kur joti.

Nors brolis Zvibakas ir gerai žinojo, kad tai buvo nė miško dvasia, tačiau išgelbėti savo garbei jis vengė duot kokių pasiaiškinių, nes jei būtų paaiškėję, kad jie keturiese negalėjo atsispirti vienam žemaičiui, tai būtų atėmę jam šarvus ir pentinus ir išmetę iš riterių ir tikrųjų brolių tarpo. Vengė atviriau kalbėti apie įvykį ir brolis Henkė. Tik Oskaras Fuchsas šventai buvo įsitikinęs, kad jie susidūrė su miško dievaičiu, bet ir jis neturėjo ko pasakoti. Dabar, visas išbalęs ir iš išgąščio pergedęs, krūpčiojo jis kiekvienai šakelei sutraškėjus ir vis brovėsi į būrio vidurį. Vesdamiesi rankose arklius, raiteliai šnibždėjo maldas ir žegnojos. Nebebijojo jie nei plėšriųjų žvėrių, nei žemaičių puolimo. Dabar jie visi pultų ir su didžiausiu narsumu grumtųsi su dukart didesniu priešų būriu, bet pasilikti nakvoti girioje, ir dar tokioje vietoje, nė vienas nenorėjo. Riteris Drankas buvo sumanęs grįžti atgal ir apsinakvoti tame sodžiuje, vis tik ne miške, bet jį atkalbėjo būrininkas Hansas.

Būrys nakvojo lauke, bet per visą naktį nė vienas raitelis akių nesudėjo: visi meldėsi, kalbėjo rožančių ir sugulė, kai pradėjo švisti.

*

Buvo sekmadienis. Tą dieną uždraudė kryžiuočiai pakrikštytiems žemaičiams ne tik dirbti laukuose, bet ir medžioti miškuose. Šito draudimo niekas nepaisė, bet vis dėlto prisibijojo, kad kas neprašeštų į artimą pilaitę komtūriui ir kad už tą nepaklusnumą neatvyktų jų bausti. Be to, buvo įsakyta, kad sekmadienį, kai saulė pasiekia vidurį dangaus, visi susirinktų į kokią trobą pasimelsti krikščionių dievams, kurių kryžiuočių vienuoliai ir kunigai paskleidė po žemaičių sodybas „mūkelių“, atvaizdėlių ir medinių ar alvinių kryželių pavidalu.

Vieną tokią sekmą dieną, po pusryčių, Paraisčių sodžiuje susirinko į senio Gincučio trobą kaimynai. Kiti atėjo ir iš tolimesnių galų, iš vienkienių, iš miškų. Susirinko daugiausia senių, moterų ir mergaičių, nes visi stipresnieji vyrai ir vaikai jau buvo išjoję su savo vadais į karą — kryžiuočiams ir Vytautui talkon prieš Skirgailą ir Jogailą. Susirinko ne tiek sėkmės dienos proga, ne krikščionių dievų garbinti, bet pasikalbėti, pasimatyti, naujienomis pasidalyti, savo išėjusių karą vyrelių, bernelių paminėti ir naujos tvarkos ir tikybos aptarti. Juo labiau, jog ėjo gandai apie tai, kad Jogaila padovanojęs Žemaičius ordinui, apie tai, kad greit ir žemaičiai kariai turėsia dėvėti baltais apsiaustais su juodais kryžiais, kad Kelmėj statysią kryžiuočių šventovę, kad būsią uždrausta kas trečią dieną valgyti žvėrieną ir paukštieną. Kalbėjo žmonės, kad panemunės miškuose paplūdę palaidi kryžiuočių būriai, kurie iš miškų užpuldinėja kaimus, grobią turtą, moteris ir žiauriai baudžia tuos, kurie nesilaiką naujos tikybos ir tebesimeldžia seniems dievams. Visi šitie gandai kėlė žmonėse nerimo, ir visų buvo prislėgta nuotaika.

(Bus daugiau)

WOULD YOU GIVE UP THREE MINUTES TO SAVE YOUR CHILD'S LIFE?

All a driver can gain on an average trip — by speeding, by passing lights, by ignoring stop-signs — is three minutes!

Help Prevent Traffic Deaths

FIRST — Drive safely and courteously yourself. Observe speed limits and warning signs. Where traffic laws are obeyed, deaths go DOWN!

SECOND — Insist on strict enforcement of all traffic laws. Traffic regulations work for you, not against you. Where traffic laws are strictly enforced, deaths go DOWN!

WHERE TRAFFIC LAWS ARE OBEYED DEATHS GO DOWN!

Support Your Local Safety Organization

VIENYBĖ

The Advertising Council
The National Safety Council

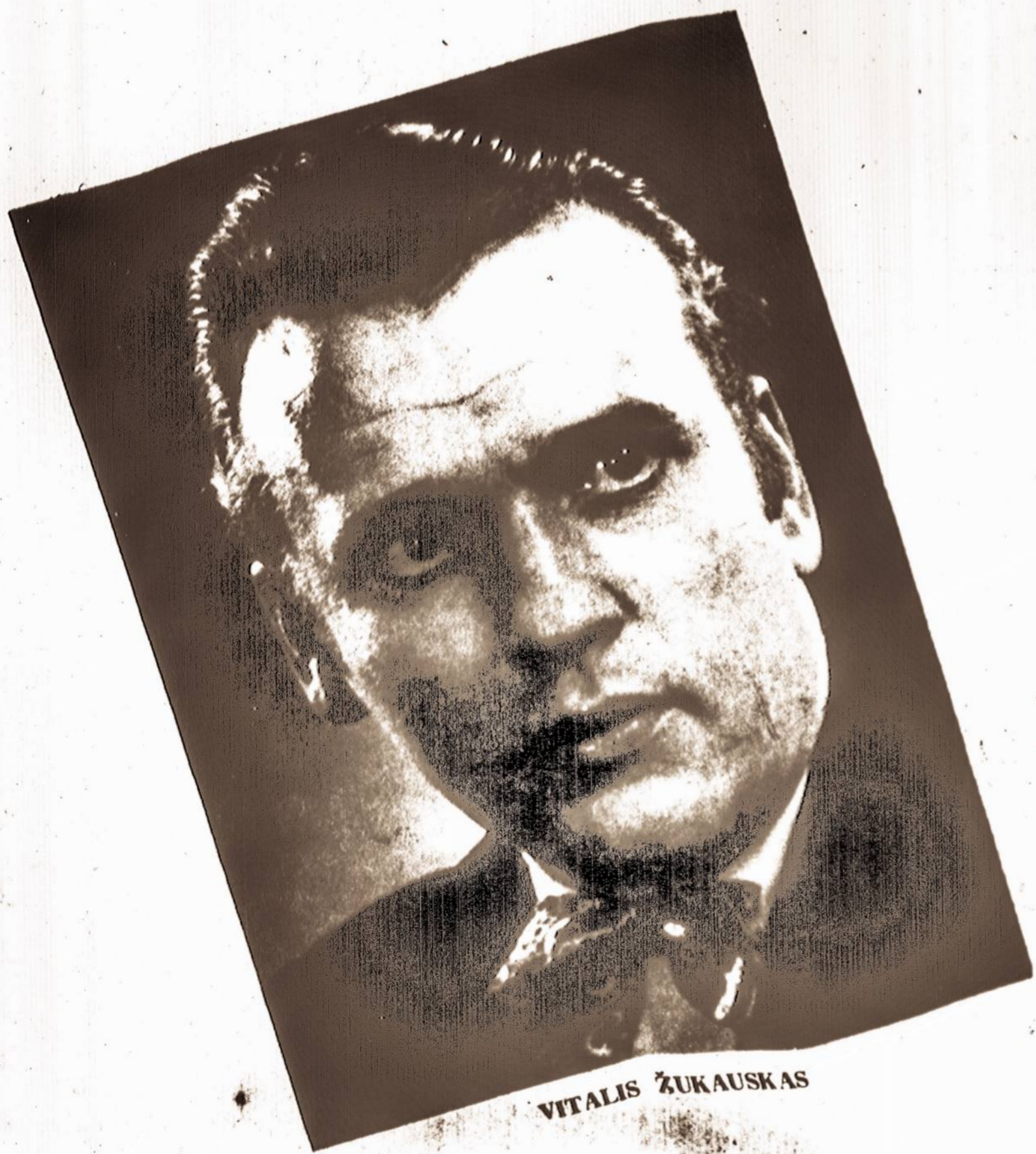
VIENYBES KONCERTAS

1957 m. vasario 3 d., sekmadienį, 4 val. po pietų,
Webster Hall, New Yorke.

MONIKA KRIPKAUSKIENE

Programoje: Baritonas Algirdas Brazis, koloratūrinis sopranas Monika Kripkauskienė, pianistas Antanas Smetona, aktorius Vitalis Žukauskas ir kiti. Šokiams gros Juozo Thomo orkestras, dainuojant Juozui Nakutavičiui.

VITALIS ŽUKAUSKAS

ALGIRDAS BRAZIS

Sporto GYVENIMAS

REDAGUOJA KESTUTIS ČERKELIŪNAS

SOVIETAI MELBOURNE PRALAIMĖJO

Kai Sovietų Sąjunga, supratusi sportinių pergalių psichologinę reikšmę ir užsukusi alstybinį aparatą meisteriams auginti, jautėsi pakankamai pasiekusi, tada pradėjo dalyvauti olimpinuose žaidimuose ir pasaulio ar Europos pirmenybėse. Iš nežinios išnirę, rusai tapo tikru sportiniu siaubu. Puokštes pergalių pasaulio ir Europos pirmenybėse, sėkminga įžanga olimpinės varžybas

viety Sąjunga yra pirmoji sporto valstybė visam pasauly. Sovietų Sąjungos vardas, politiniai tiek supurvintas, jos sportininkų turėjo būti nublizgintas ir iškeltas.

Tam buvo rūpestingai ir skrupulingai ruošiasi. Vasarą Maskvoje nuskambėjo Spartakijada, dvikovės su kitomis valstybėmis dažnai kryo sovietų naujai ir Melbourne turėjo būti pasiektas pats didysis laimikis.

priešininkai sovietams nebuvo sunkūs: Vokietijos mėgėjai, du kartu prieš Indoneziją, paskui Bulgarija ir antraeilė Jugoslavija. Be to, Sovietų Sąjungos komanda atžymėta kaip žiauri, nepopuliari ir netaktiška. Toks vidurio puolikas Strelzow rungtynėse prieš Vokietiją, dažnai aikšteje rėkavo: „Prakeikti fašistai!“... Nenuostabu, kad vakarų Europoj nestinga balsų, jog tokio olimpinio futbolo meisterio dar nėra buvę ir iš viso tokio turnyro daugiau nelinkėtina susilaukti.

O kaip vertinti Sovietų Sąjungos kraujo mūšį prieš Vengrijos vandeninio komandą? Vengrai laimėjo, ir čia visa paguoda bei suraminimas mažiesiems, kurie buvo besudėdą ginklus prieš valstybiniai pūstą didybę.

Daug reikšmingesnė buvo kita vengrų pergalė rugsejo mėn. Maskvoje, kai jų futbolininkai įveikė Sovietų Sąjungos rinktinę, atseit, liūtą jo paties narve. Taip ir olimpiniai žaidimai Melbourne parodė, kad rusai nėra kokie antžmogiai.

Nežiūrint laimėtų medalių gimnastikoj ir imtynėse, patys rusai matė, jog daugyje sporto šakų šauniai reiškiasi laisvųjų tautų sūnūs ir dukterys. Gal tas pamatymas, tas supratimas turės ir gilesnės prasmės. Pavienyje žmoguje, kuris bent valandėlę išsilaisvins iš visa matančio ir visa tvarkančio totalitarinio roboto.

VERTINGAS TAŠKAS

Sausio 6 d. Lietuvių SK augštosios lygos pirmenybių rungtynėse prieš meisterį German Hungarian SC išplėšė džiugias lygiąsias 0-0. Mūsų kiai futbolininkai sukovojo ryžtingai – tokios dvasios buvo seniai pasigesta.

Lentelėje Lietuvių SK dabar užima 6-tą v. (iš 10 komandų). Geltonai-žalieji po 13 r. turi 10 tšk. ir įvarčių santykį 25-34. Laimėta 3 r., lygiomis 4 ir pralaimėta 6 r.

Helsinki, didino pranašystę, jog valstybinis mastu globojami Sovietų Sąjungos sportininkai Melbourne visus kitus šluote nušluos.

Beje, Sovietų Sąjungai pradejus pergalių pjūtį Helsinky, olimpinuose žaidimuose daug kas emė kreipti dėmesį ne į pavienio sportininko pasiekimą, bet dairėsi jo valstybinės etiketės. Šiam stabui tarnavo laimėtojų grojamas valstybinis himnas, spaudoje rūpestingai registruojamos pergalės pagal valstybes ir tokia pati valstybinė taškų statistika. Pasaulio jaunuomenės žaidimai, kaip apie juos galvojo modernių olimpinų žaidimų kūrėjas Pierre de Coubertin, jau nėra taikus jėgų pabandydas, bet gigantiška valstybių kova šaltojo karo rėmuose.

Ankstesnis šūkis, kad dalyvauti olimpinuose žaidimuose yra svarbiau, nei laimėti, gerokai išblukę ir liko paguoda gal tik mažosios valstybės. Dabar rūpinamasi „citius-altius-fortius“ (greičiau, augščiau, smarkiau), rūpinamasi tik galutine pergale, tik aukso medaliu. Totalitarinės valstybės laimėtojams užtikrina įvairias privilegijas, siunčia nemokamų atostogų į geriausias vasarvietes, suteikia sporto meisterių titulus, prikabiną sporto meisterių ordinus, jei kariškis – paskubina karjeros laiptas kopiti ir kt.

Po truputį vakarietiški supratimo, jog Sovietų Sąjungai ne tiek rūpi grynai sportiniai pasiekimai, bet kad jų sportininkai būtų propagandiniai šaukliai: Olimpiniai žaidimai Melbourne turėjo parodyti, jog So-

Vis dėlto taip neįvyko. Lengvojoj atletikoj, kuri visada sudarė pagrindinę olimpinų žaidimų programos dalį, vyrų grupė Sovietų Sąjungos atstovai turėjo pasitenkinti tik dviem aukso medaliais, kuriuos pelnė Kuts (5,000 m ir 10,000 m). Iš anksto prisibijotinos sovietų moterys taip pat nuvyė. Pagal vokiečių ekspertą dr. Otto Pelzterį, Sovietų Sąjungos moterys kentė nuo persitreniravimo.

Vyrų krepšinyje, kur Sovietų Sąjungos rinktinė buvo įtraukta lietuvių bei latvių, taip pat pasireiškė šešėlių – kartą teko pralaimėti ir prieš prancūzus... Futbole sovietai gavo aukso medalį, bet ši pergalė labai blanki. Lygiosios prieš Indonezijos vienuolikę, kuri visa suėjusi į gynybą sėkmingai atsilaikė, nors pakartotinėse rungtynėse ir palaimėjo... Baigmėje Sovietų Sąjunga įveikė antrąją Jugoslavijos rinktinę 1-0. Pirmoji Jugoslavijos komanda tuo laiku žaidė prieš Angliją ir Skotiją... Iš viso,

CASINO THEATER - 86 ST.
210 EAST 86th STREET NEW YORK CITY
Nuo sausio 18 iki 24
BADEMEISTER SPARGEL
Angelika Hauff - Franziska Kinz - Josef Egger
BLUME VON HAWAII
Ursula Justin - Maria Litto

WAGNER TEATRAS
110, Wyckoff Ave. (Arti De Kalb Ave.) Brooklyn, N. Y.
Nuo sausio 18 iki 23
UNSCHULD IN TAUSEND NOTEN
Oscar Sima - Rudolf Platte - Elena Lubert
MAN LEBT NUR EINMAL
Paul Hoerbiger - Theo Linggen

SAVINGS ACCOUNTS
CORDIALLY INVITED

Latest Interest Rate **3%** A YEAR

Compounded semi-annually January and July

Interest begins the FIRST day of the month on deposits made during the first 10 BUSINESS days of January and July, the first 5 BUSINESS days of April and October and the first 3 BUSINESS days of all other months when left until the end of the interest period.

THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

STEAMBOAT INN

ALMA KASMOČIŪTE, Vedeja
ĮVAIRIAUSI GERIMAI IR PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
SALĖ VISOKIOMS PRAMOGOMS
Didelis ir gražus sodas piknikams
89-91 Steamboat Road, Great Neck, L. I.
Tel. Great Neck 2-1546, biznio Great Neck 2-3389, namų

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, SEIMOS, VAIKU, ĮVAIRIŲ PROGU (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją?

Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAZELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ

IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte -- koncertą, vestuves, šokius ar prakalbas -- Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

J. Weinstein

Reikalų Vedejas

320 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

EVergreen 7-1123

FRANK NARBUTAS

NAMŲ DAŽYTOJAS
IR DEKORATORIUS

Turis 15 metų patyrimą ir apdraudą šioje srityje.

Darbas visada atliekamas rūpestingai ir gerai
115-53 NEWBURG ST., ST. ALBANS 12, N. Y.
Telefonas: LA 5-4292

DĖMESIO!

DĖMESIO!

TRANS-ATLANTIC PARCELS SERVICE

Siunčia maisto, drabužių ir vaistų siuntinius į visus Europos kraštus, įskaitant Sovietų Rusiją.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Atdara kasdien nuo 9 iki 6 v. v.
Šeštadieniais nuo 9 iki 4 v. p. p. Sekmadieniais, susitarus.

TRANS - ATLANTIC PARCELS SERVICE

2525 BROADWAY (95 gatvės kampas) NEW YORK 25, N. Y.

Telefonas: UNiversity 5-1139

LIETUVIAI ADVOKATAI

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
Jackson Heights 73, N. Y.
Newton 9-6620

KESTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

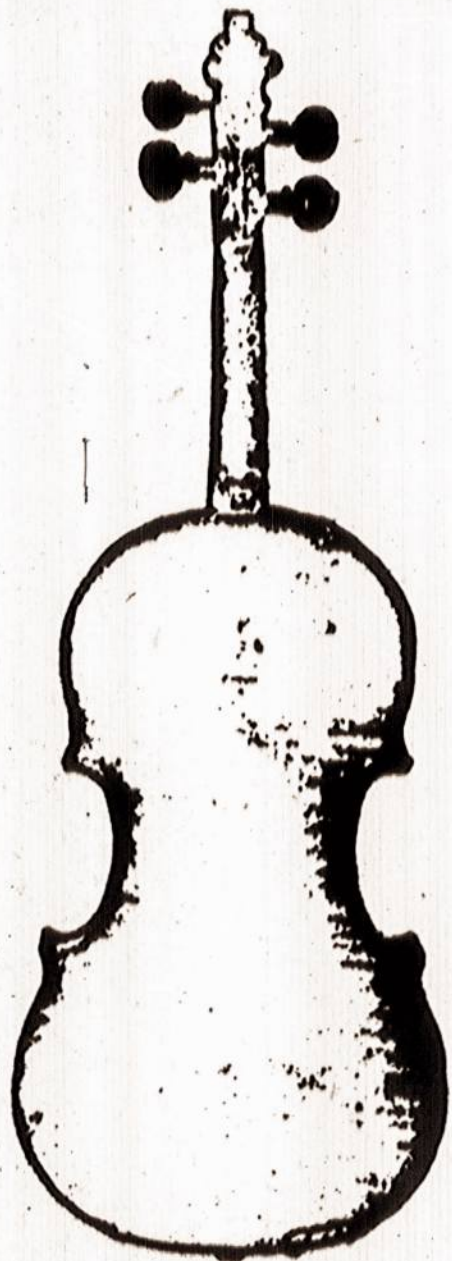
ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

ANTHONY J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

Elmhurst Auto Collision Repairs

ZIGMAS ZALIAUSKAS
Savininkas
Taisoma, parduodama, tarpininkaujama ir padedama nupirkti automašinas. Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.
90-30 43rd AVENUE
ELMHURST, N. Y.
Tel. IL 7-1400 ir OL 7-1437

LIETUVIAI SMUKININIAI
suspažinkite su
Lietuvio ganybos smulkais
GARBĖS DIPLOMĄ
Laimėjusiais 1926 Metais
Pasaulinėje Parodoje
Philadelphia, Pa.
Kainos nuo \$150 iki \$500

JULIUS SVITRA
SMUKŲ DIRBĖJAS
1262 First Avenue
SAN DIEGO 1, CALIF.

RÉPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

**MARIJONA IR JURGIS
JOKUBAIČIAI**
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS
Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.
937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Telefonas: EVERgreen 8-9794

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėgų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9533

PARK FLORIST

MATTHEW MAZEIKA, Savininkas
Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas

60-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
(Škersai nuo Haven teatro) Telefonas: VIRginia 9-3112

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Kazys ir Alvina Bulvidai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gerimai. Vakarais muzika prie baro.
DU ORKESTRAI, FLOOR SHOW IR SOKIAI
80 St. Marks Place (8th St. ir 1st Ave.) New York, N. Y.
Telefonas GRammy 7-9765

DRAUDIMO REIKALAI, TAKSŲ (INCOME TAX) PARUOŠIMUI, NOTARINŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMUI, KREIPTIS Į JUOŽĄ ANDRIUŠĮ

GENERAL INSURANCE BROKER • CONSULTANT • NOTARY PUBLIC
Užpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai ir atliekami visų rūšių draudimai:
gyvybės, namų, baldų, automobilių, biznų ir t.t.
GERAS PATARNAVIMAS
Kreiptis kasdien iki 8 val. vak. Šešt. iki 6 v. v.
87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas VIRginia 7-4477.

All Languages Typewriter Co., Inc.

Lietuviškos ir angliškos rašomosios mašinėlės žemiausiomis kainomis:
Nuo \$30.00 ir tt.
Taip pat skaičiavimo mašinos, mimeografai ir kiti raštinės reikmenys.

119 WEST 23rd STREET
NEW YORK 11, N. Y.
CHelsea 3-8086

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži nes jie atgabenami lėktuvais.
Gdytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.
Petro Lisausko krautuveje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš farmos atvežtų kiaušinių.
Petro Lisausko krautuveje gausmi tik švieži produktai.
PETRAS LISAUSKAS
64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
Tel. 774-807

WINTER GARDEN TAV RN, Inc.

BARAS • RESTORANAS
SALE VESTUVĖMS, SUSIRINKIMAMS, PARENGIMAMS.
VYTAUTAS BELECKAS, savininkas
1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Forest Ave. stoties, Ridgewoode)
Tel. EV 2-9586

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabele Misiūnai, Savininkai
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gerimai.
103-55 LEFFERTS BOULEVARD, RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 3-3544

HELEN POVILANSKIENĖ

BARAS ** RESTAURANAS
SALE ŠEIMYNNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9737

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas: EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-4335 Kopolyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC
Telefonas: STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y.
Telefonas: VIRginia 7-4499

AUGUST P GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 Marcy Avenue Brooklyn, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
Telefonas: EVERgreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 North Wood Street Linden, New Jersey
Tel. 4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEWIČIUS, Direktorius
410 Metropolitan Avenue Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

VIRGINIA 6-1800

New Yorkas ir Apylinkė

Adv. S. Briedžiui, New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininkui, šeštadienį, sausio 19 d., Maggerho Lietuvių Pil. Klubo salėje rengiama pagerbimo vakarėnis.

Dr. George Motore, Sorbonnos Universiteto profesorius, didelis lietuvių draugas, vykdamas mokslininkų konferenciją Australijoje, kur atstovaus Prancūzijai, porai dienų buvo sugatęs New Yorke pas savo draugus, Aldoną ir Stepą Mackevičius.

W. F. Laukaitis, teisėjas, buvęs LA prezidentas, praneša, kad jis su žmona atvyks į Vienybės koncertą, vasario 3 d. Webster Hall, New Yorke.

P. Zorlanda, žinomas siuvėjų kontraktorius, grįžo iš ligoninės ir eina kasdienines pareigas dirbtuvėje.

R. Spudienė, vietos veikėja, seniai grįžo iš Floridos, kur praleido žiemos atostogas.

Vyt. Astrauskas, gyv. Lietuvoje, Panevėžio rajonas, Bygailių paštas, ieško brolio Jono Astrausko ir dėdės Povilo Astrausko, gyvenusio New Yorke ar apylinkėje.

Vitalis Žukauskas, aktorius, buvo nuskrیدęs į Chicagą, dalyvauti vieno parengimo programoje.

Boguslavas Rimkus, mūsų bendradarbio Prano Rimkaus brolis, praėitų metų gruodžio 27 d. mirė Oakland, Cal. Pranas Rimkus pavasarį žada aplankyti rytines valstybes.

Dr. Jonas Vengrys, Mass. Agrikultūros Universiteto profesorius, šiomis dienomis New Yorke įvykusioje piktžolėms kontroliuoti konferencijoje padarė keturis pranešimus.

Dr. A. Narvidas, iki šiol dirbęs vienoje Dallas, Texas, ligoninėje, neseniai persikėlė į New Yorką, kur ruošiasi laikyti valstybinius egzaminus medicinai praktikuoti.

Alma Kasmociūtė, iš Great Neck, L. I., šiomis dienomis susižadėjo su Jerry Shanahan, esančiu namų statybos biznyje.

MIRĖ

Sausio 4 d. mirė Uršulė Grievičienė, 70 m. amžiaus, gyv. 123 Bedford Ave., Brooklyne. Palaidota sausio 8 d. Šv. Jono katedroje. Liko trys dukterys: Ona, Elena ir Marcelė. Laidojo S. Bobniskis.

ISNUOMOJAMAS

grėtas 5 kambarių butas su šilumos šiluma, karštu vandenyje, kitais įtaisymais. B. Vaitkevičius, 1122 Blake Ave., Brooklyne. Tel.: NI 9-4652.

ISNUOMOJAMA

du arba vienas kambariai vyrui bei moteriai. Gražioje sekcijoje. Geras susisiektimas. Skambinti: VI 6-0977.

PIANISTAS ANTANAS SMETONA - VIENYBĖS KONCERTO PROGRAMOJ

PIANISTAS ANTANAS SMETONA

Vienybės koncertas, kuris įvyks vasario 3 d., sekmadienį 4 val. p. p. Webster Hall New Yorke, savo programa, kaip kasmet, bus geras, įdomus ir labai įvairus.

Šiame Vienybės koncerte, kuriame dalyvaus svečių iš kitų miestų, publikai teks pirmą kartą išgirsti stambaus talento jauną pianistą Antaną Smetoną, buvusio Lietuvos prezidento anūką.

Vienybės koncerto publikai taip pat pirmą kartą teks išgirsti talentingą solistę iš Chicagos, koloratūrinį sopraną Moniką Kripkauškiene. Nekalbant jau apie baritoną Algirdą Brazį, buvusį Metropolitan Operos artistą, kurį New Yorko lietuvių publika seniai pamilusi ir kuris taip pat dalyvaus šioje Vienybės koncerto programoje.

Aktorius Vitalis Žukauskas šį kartą Vienybės koncerto publikai duos visai naujus humoristinius kūrinius.

Be to, po programos bus šokiai, kuriems gros garsusis Juozo Thomas orkestras, su solistu Juozu Nakutavičium.

Svečių, kaip paprastai, bus iš visų apylinkės miestų.

PRAŠO ATSLIEPTI

Julii Avizieniu ir jo dukteriai Nijolei Teresei, gyvenusiems New Yorke, N. Y. yra gauta svarbių žinių iš giminių. Jieškomieji ar žiną jų adresą, prašomi rašyti: A. Juodka, 3255 S. Halsted St., Chicago 8, Ill

ANTANUI BAGDŽIŪNUI
Užbaigus savo sukaus gyvenimo kelią
SIBIRO NELAISVĖJE
JO SŪNUI ANTANUI BAGDŽIŪNUI IR ŠEIMAI
Gilią užuojautą reiškia

VAKSELIŲ ŠEIMA

DĖMESIO! DĖMESIO! DĖMESIO!

Buvusiame Lietuvių Atletų Klube Billy Walton atidarė savo barą ir restoraną. Salė susirinkimams ir parengimams.

KVIEČIAMI VISI
BILL'S BAR

188 MARCY AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

MAIRONIO ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS PRAMOGA

Gruodžio 30 d. Apreiškimo parap. salėje įvyko Maironio šešt. mokyklos Kalėdų eglutės vakaras. Programoje giesmių, eilėraščių, muzikos, dainų, žaidimų ir tautinių šokių pynė, kurią atliko šios mokyklos mokiniai ir papapinės mokyklos liuanistinės grupės mokiniai. 7-tos kl. mokinė R. Vilkutaitė ir 8-tos kl. mok. T. Sperauskas, stovėdami scenos priešakyje, jungė šio montaželio tarpus ir perėjimus atatinkamais skaitymais. Žaidimą „Šaltis“ atliko pirmo ir antro šeštadieninės mok. skyriaus mokiniai. Šokį „Meška“ pašoko 5-to skyr. mokiniai. Visi buvo pasirėdę tautiniais rūbais. Šešt. mok. vyr. tautinių šokių grupė pašoko tautinių šokių grandinę. Scena buvo papuošta sidabrinėmis žvaigždutėmis ir dideliu baltu vainiku. Kampe eglės viršūnėje žibėjo didelė žvaigždė, driekianti savo spindulius į eglutėje įtaisytą prakartelę.

Žaidimus ir tautinius šokius paruošė mok. J. Matulaitienė. Parap. mokyklos liuanistinės grupės mokinius paruošė mok. V. Jocienė. Kalėdinę muziką lydėjo pianu 8-tos kl. mok. J. Audėnaitė. Tautiniams šokiams ir dainoms akordeonu grojo mok. R. Kisielius.

Po programos Kalėdų senelis dalino dovanas. Kiekvienas, aplankęs Kalėdų senelį, gavo po lietuvišką knygą ir skanumynų. Vėliau, prasidėjo šokiai. Salė buvo pilnutėlė svečių.

I. B.

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

Sausio 19 d., šeštadienį, 7 val. v. Liet. Atl. Klubo salėje, 332 Halsey St. Brooklyne, įvyks Am. Liet. Inž. Sąjungos New Yorko skyriaus susirinkimas, kuriame V. Sidzikauskas darys pranešimą šių dienų aktualiais politikos klausimais.

PARDUODAMA: Highland Park 2-jų butų mūrinis namas, visai atskiras, su verandom, aliejum šildomas, 6 ir 5 kambariai, nu-pirkus bus visi tušti, be nuomų kontrolės. Kaina \$19,500. Kreiptis: Juozas Grabau, 227 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tel. ST 2-7524.

AUTOMOBILIŲ SAVININKAMS

PAGAL NAUJĄ New Yorko valstybės įstatymą, kiekvienas automobilio savininkas privalo turėti atsakomybės (Liability) apdraudą.

NETURINTIEJI tinkamos apdraudos po sausio 31 d. negalės naudotis savo automobiliais.

DABAR LAIKAS APSIRŪPINTI

KIEKVIENAS automobilio savininkas, turintis liability apdraudą, jau turėjo gauti „FS-1“ sertifikatą. Jei kas jo dar negavė ir turi tinkamą automobilii apdraudą, dabar privalo tuo reikalui susirūpinti.

MOTOR VEHICLE BIURAS, kuris neišduoda 1957 metams registracijos be tiksliai sudaryto FS-1 sertifikato, praneša, kad nemažai auto savininkų ateina su netiksliais FS-1 sertifikatais.

MŪSŲ ĮSTAIGA yra pasiruošusi visiems suteikti patarimą šiuo reikalu. Parūpinsime tinkamą apdraudą, arba tikslų FS-1 sertifikatą, nepaisant kur originaliai buvo gauta apdrauda.

JEIGU MANOTE, kad jūsų FS-1 sertifikatas netikslus, mūsų raštinėje patikrinsime jį pirmiau, negu eisite į Motor Vehicle Biurą automobilį registruoti.

KAIP ŠIUO, TAIP IR KITAI atvejais mūsų įstaiga suteikia tinkamiausią patarimą visais apdraudos reikalais.

VISADA KREIPKITĖS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 JAMAICA AVENUE

RICHMOND HILL 18, N. Y.

Telefonas VI 6-1800

Misterio Motiejaus nuotyčiai

